

PUOLIVUOSIKATSAUS 2019

S-Pankki

TULOS VAHVASSA KASVUSSA

PEKKA YLIHURULA, TOIMITUSJOHTAJA

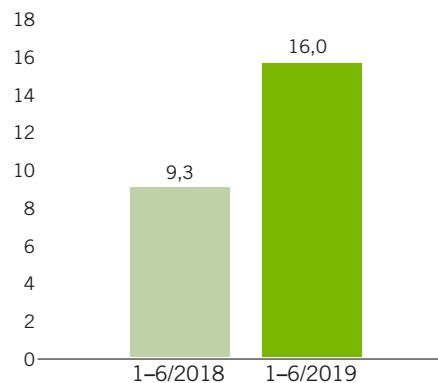
"Olemme keskittyneet tiukasti kuluvan vuoden tärkeimmän tavoitteemme saavuttamiseen, kannattavuuden parantamiseen. Tuloksemme osoittaa, että olemme tehneet oikeita valintoja. Olemme edenneet monta harppausta oikeaan suuntaan, ja loppuvuoden jatkamme samalla polulla."

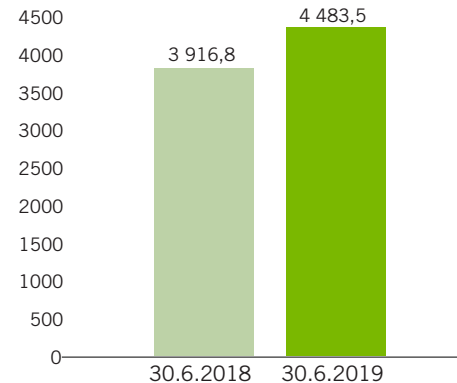
TAMMI-KESÄKUU 2019

- Liikevoitto nousi 72,0 prosenttia 16,0 miljoonaan euroon (9,3).
- Antolainaus kasvoi 14,5 prosenttia 4,5 miljardiin euroon (3,9).
- Hallinnoitavat varat nousivat 25,3 prosenttia 8,5 miljardiin euroon (6,8).
- Vakavaraisuussuhde nousi 16,4 prosenttiin (15,9 %).
- Näkymät vuodelle 2019 (tarkennus): S-Pankki-konserni odottaa kannattavuutensa parantuvan merkittävästi koko vuoden 2019 osalta edelliseen vuoteen verrattuna. Tämän taustalla ovat sekä vahva volyymikehitys että aiemmin toteutetut toimenpiteet tuottojen kasvattamiseksi ja toiminnan tehokkuuden parantamiseksi. Epävakaa markkinatilanne heijastuu kuitenkin loppuvuoden tulokseen. S-Pankki-konserni ennakoii vuoden jälkimmäisen puoliskon kannattavuuden jäävän hieman alkuvuodesta.

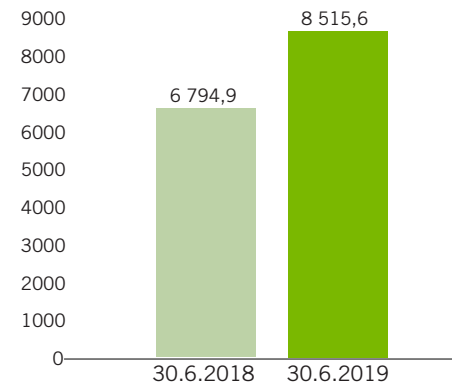
Liikevoitto (M€)

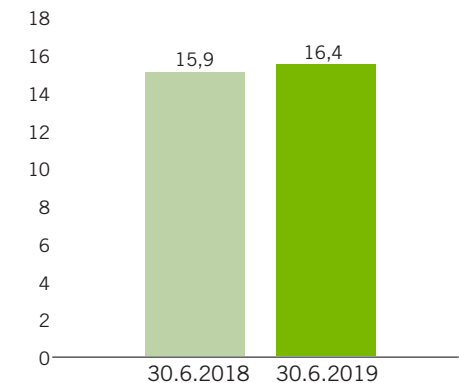
Antolainaus (M€)

Hallinnoitavat varat (M€)

Vakavaraisuussuhde (%)

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuotta 2019 on nyt ehtinyt kulua kuusi kuukautta. Nämä kuusi kuukautta olemme käyttäneet keskittymällä tiukasti kuluvan vuoden tärkeimmän tavoitteemme saavuttamiseen, kannattavuuden parantamiseen. Tuloksemme osoittaa, että olemme tehneet oikeita valintoja. Olemme edenneet monta harppausta oikeaan suuntaan, ja loppuvuoden jatkamme samalla polulla.

S-Pankin liikevoitto tammi-kesäkuulta oli 16,0 miljoonaa euroa (9,3). Liikevoitto nousi 72,0 prosenttia verrattuna vastaavaan ajanjaksoon vuotta aiemmin. Tuloksemme kehitykseen vaikutti tuottojen 10,3 prosentin nousu ja kulujen 4,3 prosentin lasku.

Myyntin osalta etenkin asuntolainojemme myynti sujui alkuvuonna vilkkaasti ja erittäin selvästi markkinoita nopeammin. Tämä on kannaltamme positiivinen merkki, sillä se kertoo siitä, että olemme ensisijainen pankki yhä useammalle suomalaiselle. Kehitys oli vahvaa myös rahastoissa ja hallinnoitavissa varoissa. S-Pankki- ja FIM-rahastojen netto-merkintöjen kasvu oli kolmanneksi voimakkainta markkinoilla.

Keväällä nähty kannattavuuden koheneminen on kuitenkin vasta alkua. Teimme alkuvuonna useita toimenpiteitä, jotka parantavat kannattavuuttamme pidemmän päälle.

Käynnistimme organisaatiouudistuksen, jolla keskitimme pankin toimintaa yhä tiukemmin kahden liiketoimintayksikön, Pankkiliiketoiminnan ja Varallisuudenhoitoliiketoiminnan, ympärille. Uskomme uudistuksen tehostavan toimintaamme ja laskevan kulujamme tulevina vuosina. Lisäksi päivitimme muun muassa tuotteidemme ja palveluidemme hinnoittelua sekä ehtoja.

Kevään suuriin ponnistuksiimme lukeutuu suosittu S-mobiili-sovelluksen uuden version julkaisu. S-mobiili yhdistää S-ryhmän ja S-Pankin palvelut ja jo 85 prosenttia kaikista kirjautumisista S-Pankin sähköisiin palveluihin tapahtui mobiilissa kesäkuun lopussa. Uuden version myötä sovellus on saanut joukon uusia, arkea helpottavia ominaisuuksia, kuten Suomen ensimmäisen mikrosäästämisen palvelun Säästäjän sekä omaa rahankäyttöä visualisoivan Omat ostot-palvelun.

Helppouden ohella asiakkaamme odottavat meiltä ryhdikästä ja vastuullista toimintaa. Tunnustuksena jo tekemästämme työstä suomalaiset arvioivat S-Pankin Suomen vastuullisimmaksi pankiksi jo 7. kerran peräkkäin Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa. Tämä on meille kunnia-asia, josta aiomme pitää kiinni myös vastaisuudessa.

Kiitos luottamuksesta asiakkaille, henkilöstölle, omistajille ja yhteistyökumppaneille!

PEKKA YLIHURULA
Toimitusjohtaja, S-Pankki

SISÄLLYS

YHTEENVETO	2	PUOLIVUOSIKATSAUKSEN LIITTEET	36
Toimitusjohtajan katsaus	3	Liitetieto 1: Perustiedot	36
TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA	5	Liitetieto 2: Laatumisperiaatteet	36
Keskeiset tapahtumat	5	Liitetieto 3: Korkokate	38
Toimintaympäristö	6	Liitetieto 4: Nettopalkkiotuotot	38
Toiminnan tulos ja kannattavuus	6	Liitetieto 5: Sijoitustoiminnan nettotuotot	39
Riskit, vakavaraisuus ja niiden hallinta	10	Liitetieto 6: Rahoitusvarojen ja -velkojen ryhmät	39
Olennot tapahtumat katsauskauden päättymisen jälkeen	16	Liitetieto 7: Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot	41
Näkymät loppuvuodelle	16	Liitetieto 8: Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma	45
Hallinto	17	Liitetieto 9: Rahoitusvarat ja -velat korkosidonnaisuuden mukaan	46
PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2019	18	Liitetieto 10: Johdannaisopimukset	47
Konsernin tuloslaskelma	19	Liitetieto 11: Saamisten arvonalentumiset	48
Konsernin laaja tuloslaskelma	19	Liitetieto 12: Annetut vakuudet	55
Konsernin tase	20	Liitetieto 13: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	55
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	21	Liitetieto 14: Lähipiiri	55
Konsernin rahavirtalaskelma	24		
Konsernin segmenttiraportti	25		
Siirtyminen IFRS-raportointiin	28		

TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA

S-Pankki-konsernin (myöhemmin ”S-Pankki”) tuloksen vertailulukuina on käytetty vuoden 2018 tammi-kesäkuun lukuja. Tase- ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuina on käytetty lukuja vuoden 2018 lopun tilanteesta, ellei toisin mainita.

KESKEISET TAPAHTUMAT

S-Pankki vahvisti tammikuussa asemaansa vastuullisen sijoittamisen ja etenkin vaikuttavuussijoittamisen edelläkävijänä tekemällä yrityskaupan. Vaikuttavuusinvestointirahastojen hallinnointiin keskittyvästä Epicus Oy:stä tuli FIM Pääomarahastot Oy:n tytäryhtiö ja työntekijät siirtyivät S-Pankin Varallisuudenhoitoliiketoiminnan palvelukseen. Yhtiön uusi nimi on FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä pankki esitteli kaksi uutta vaikuttavuussijoittamisen hanketta. Lapset SIB -hanke keskittyy lasten, lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen. Työ-SIB-hankkeessa tarjotaan ja kehitetään työllistymistä edistäviä palveluja pitkään työttömänä olleille.

Helmikuussa S-Pankki kertoi muutoksista joidenkin tuotteiden ja palveluiden hinnoiteltuun sekä ehtoihin. Muutokset koskevat muun muassa kortteja, lainoja ja tilejä. Päivitetty hinnastot ja ehdot tulivat voimaan 1.5.2019.

Toisen vuosineljänneksen käynnistyttyä S-Pankki toi markkinoille FIM Passiivinen Eurooppa ESG -rahaston, joka yhdistää vastuullisen ja passiivisen sijoittamisen. Tuote kuuluu FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheeseen, joka koostuu rahastoista, joissa vastuullisuus on viety Varallisuudenhoitoliiketoiminnan yleisiä vastuullisen sijoittamisen periaatteita pidemmälle. Kyseessä on S-Pankin ensimmäinen passiivisesti sijoittava rahasto.

Myöhemmin maaliskuussa FIM Varainhoito Oy ja työeläkeyhtiö Varma liittyivät ensimmäinä suomalaisina finanssialan toimijoina kansainväliseen tupakanvastaiseen Tobacco Free Finance Pledge -aloitteeseen. Aloite pyrkii kasvattamaan finanssialan tietoisuutta omasta roolistaan ja edistää tupakanvastaisen linjausten käyttöönottoa toimialalla.

Maaliskuussa käynnistettiin organisaatiouudistus, jolla keskitettiin pankin toimintaa yhä

tiukemmin kahden liiketoimintayksikön, Pankkiliiketoiminnan ja Varallisuudenhoitoliiketoiminnan, ympärille. Uudistuksen myötä käynnistettyjen yt-neuvotteluiden tuloksena 54 henkilön työsuhde on päättynyt tai tulee päättymään. FIM Varainhoito Oy puolestaan sulki Ruotsin sivuliikkeen kesäkuun lopussa.

Huhtikuussa julkaistiin uusi versio S-Pankin ja S-ryhmän palvelut yhdistävästä S-mobiilisovelluksesta. Sovelluksen uusia ominaisuuksia ovat henkilökohtaista rahankäyttöä visualisoiva Omat ostot -palvelu sekä Suomen ensimmäinen mikrosäästämisen palvelu Säästäjä. Säästäjällä on mahdollista siirtää rahastoon euro jokaisesta korttiostoksesta ja esimerkiksi S-ryhmän ostoksista kertyvä Bonus.

Maksukorttien kansallisesti sovittu lähimaksuraja nousi 25 eurosta 50 euroon huhtikuussa. Suuremmat ostokset tulivat mahdollisiksi välittömästi maksurajan nousun

jälkeen S-Etukortti Visa -korteilla. S-Etukortti Visaan tuli keväällä myös muita kortin käyttöä helpottavia uudistuksia, kuten kortille itse valittava tunnusluku.

Toukokuussa S-Pankki ja S-ryhmä esittelivät S-Etukortti Visan uuden ulkoasun. Uudistuksen myötä S-Etukortti Visasta tuli Suomen ensimmäinen pystymallinen maksukortti. Uusi ulkoasu helpottaa muun muassa verkossa maksamista.

Rahoitusvakausvirasto (RVV) antoi kesäkuun lopussa päätöksen S-Pankki-konsernille sovellettavasta alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksesta eli MREL-vaateesta. Vaade on 9,9 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä. Vaatimus on täytettävä asteittain 30.6.2022 mennessä. Vaade on voimassa enintään kaksi vuotta vaateen soveltamisajankohdasta lukien, jollei RVV sitä ennen tarkista päätöstä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Talouskasvu oli maailmalla kohtalaisella tasolla Kiinan ja Yhdysvaltojen välisestä kauppasodasta ja poliittisesta epävarmuudesta huolimatta vuoden 2019 alkupuolella. Talousindikaattorit viittaavat vaimenevaan mutta kohtalaiseen talouden aktiviteettiin tämän vuoden jälkipuoliskolla. Poliittinen epävarmuus ja protektionismi ovat kuitenkin koholla, joten äkilliset käännteet taloudessa eivät ole poissuljettuja.

Vaimean inflaation, laskeneiden inflaatio-odotusten ja talousnäkyvien epävarmuuden johdosta keskuspankit Yhdysvalloissa ja euroalueella tekivät u-käännökset rahapolitiikkaan alkuvuonna. Euroopan keskuspankki (EKP) ilmoitti maaliskuussa pitävänsä keskuspankkikorot nykytasolla vuoden 2019 loppuun asti. EKP ilmoitti myös, että se alkaa tarjota pitkäaikaista rahoitusta euroalueen pankeille syyskuusta lähtien. Kesäkuussa keskuspankit vihjasivat lisäelvytyksen puolesta. Keskuspankkien elvytyspuheet tukivat osakemarkkinoita tuntuvasti vuoden 2019 alkupuoliskolla. Valtionlainojen korot laskivat ja Euribor-korot pysyivät selvästi miinusmerkkisinä.

Suomen talouskasvu pysyi verraten myönteisenä tämän vuoden alkupuolella. Kuluttajien kohtalainen talousluottamus yhdistettynä työllisyyden kasvuun ja palkankorotuksiin tukivat kotitalouksien kulutusta. Viennin kasvuvauhti hidastui vuoden alun pirteämmän kehityksen jälkeen. Vähittäiskaupan kasvu oli kohtalaista. Rakentamisessa nähtiin vaimeampaa aktiviteettia. Asuntolainojen kysyntä

oli kohtalaista alkuvuonna. Uusia asuntolainoja nostettiin keskimäärin 1,5 miljardin euron edestä kuukaudessa. Asuntolainakanta kasvoi 1,9 prosenttia. Matala korkotaso, kuluttajien kohtalainen luottamus ja työllisyyden kasvu tukivat asuntokauppaa. Koko maassa asuntojen hinnat nousivat noin puoli prosenttia alkuvuonna verrattuna vuoden takaiseen. Hintaero kuitenkin suureni eri aluiden välillä.

Kotitalouksien kulutusluotot kasvoivat alkuvuonna 4,0 prosenttia edellisvuodesta. Kotitalouksien talletukset lisääntyivät ja kasvua talletuksissa oli keskimäärin 7,5 prosenttia. Yrityslainat kasvoivat reilun 7,5 prosentin vauhtia asuntoyhteisöjen nostamien lainojen tukemana. Asuntoyhteisöjen lainakanta kasvoi noin 12 prosentin vauhtia. Rahastopääomat Suomeen rekisteröidyissä rahastoissa olivat kesäkuun loppuun mennessä 117 miljardia euroa. Rahastopääoman kokonaisuudessa kasvoi suotuisan markkinakehityksen johdosta.

TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

S-Pankin liikevoitto tammi-kesäkuulta oli 16 miljoonaa euroa (9,3) ja tilikauden voitto määräysvallattomien omistajien osuuden jäleen 12,4 miljoonaa euroa (6,9). Vakava-

raisuussuhteeksi muodostui 16,4 prosenttia (15,9). Kulu-tuotto-suhde oli 0,73 (0,84) ja oman pääoman tuotto 5,4 prosenttia (3,4).

Taulukko 1: Keskeisimmät tunnusluvut

M€	1-6/2019	1-6/2018	1-12/2018
Korkokate	38,2	36,2	73,9
Nettopalkkiotuotot	32,0	30,3	60,4
Tuotot yhteensä	82,2	74,5	153,0
Liikevoitto	16,0	9,3	17,1
Kulu-tuotto-suhde	0,73	0,84	0,83
M€	30.6.2019	30.6.2018	31.12.2018
Velat asiakkaille, Talletukset	5 763,8	5 239,3	5 832,7
Saamiset asiakkailta, Antolainaus	4 483,5	3 916,8	4 187,0
Saamistodistukset	1 548,0	1 607,0	1 668,0
Oma pääoma	467,3	413,4	449,7
Odotettavissa olevat luottotappiot	15,4	13,4	14,5
Hallinnoitavat varat	8 515,6	6 794,9	7 576,2
Oman pääoman tuotto	5,4 %	3,4 %	2,9 %
Koko pääoman tuotto	0,4 %	0,2 %	0,2 %
Omavaraisuusaste	7,3 %	7,3 %	7,0 %
Vakavaraisuusaste	16,4 %	15,9 %	16,8 %

S-Pankki on siirtynyt noudattamaan IFRS-standardeja konserniraportoinnissa 1.1.2019. Taulukossa vertailukauden luvut on esitetty IFRS-lukuina.

TUOTOT

Tuotot yhteensä olivat alkuvuonna 82,2 miljoonaa euroa (74,5). Kasvua edellisvuoteen oli 10,3 %. Korkokate oli 38,2 miljoonaa euroa (36,2). Korkokatteen kasvu tuli pääosin henkilöasiakkaiden luottojen vahvasta volyymikasvusta. Nettopalkkiotuotot olivat 32,0 miljoonaa euroa (30,3). Kasvu muodostui pääosin luotonannosta ja korttimaksamisen palkkioista. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 3,1 miljoonaa euroa (1,3). Kasvuun vaikutti osakkeiden ja rahastojen suotuista markkinakehitys. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 8,9 miljoonaa euroa (6,6). Niiden kasvuun vaikuttivat saatavakantojen parantuneet myyntituotot.

KULUT

Liiketoiminnan kulut olivat katsauskaudella yhteensä 59,7 miljoonaa euroa (62,3). Laskua edellisvuoteen oli 4,3 %. Liiketoiminnan kuluista henkilöstökulujen osuus oli 22,0 miljoonaa euroa (22,2). Muut hallintokulut olivat 30,9 miljoonaa euroa (33,5). Muiden hallintokulujen lasku johtui pääosin pienentyneistä markkinointi-, postitus- ja kehityskuluista. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 5,5 miljoonaa euroa (5,0). Liiketoiminnan muut kulut olivat 1,3 miljoonaa euroa (1,6).

ODOTETTAVISSA OLEVAT JA LOPULLISET LUOTTOTAPPIOT

Odotettavissa olevien ja lopullisten luottotappioiden sekä väärinkäytöksistä aiheutuneiden tappioiden tulosvaikutus oli yhteensä

6,6 miljoonaa euroa (2,9). Luottotappioita on käsitelty tarkemmin Riskit, vakavaraisuus ja niiden hallinta -osiossa sekä liitetiedossa 11.

TALLETUKSET

Talletuskanta oli katsauskauden päättyessä 5 763,8 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteen talletuskanta oli 5 832,7 miljoonaa euroa. Vaadittaessa maksettavia talletuksia oli katsauskauden päättyessä yhteensä 5 743,4 miljoonaa euroa (5 827,5). Määräaikaistalletuksia oli 20,3 miljoonaa euroa (5,2). Henkilöasiakkaiden talletuksia oli 4 944,3 miljoonaa euroa ja yritysasiakkaiden talletuksia 819,4 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteessa henkilöasiakkaiden talletuksia oli 4 557,9 miljoonaa euroa ja yritysasiakkaiden talletuksia 1 274,8 miljoonaa euroa.

Talletuskanta oli viime vuonna vastaavana ajankohtana 5 239,3 miljoonaa euroa. Viimeisen 12 kuukauden aikana talletuskanta kasvoi 10,0 %. Henkilöasiakkaiden talletuskanta oli 4 284,8 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 15,4 %) ja yritysasiakkaiden 954,5 miljoonaa euroa (laskua vuodessa 14,2 %). Yritysasiakkaiden talletuskannan kehitykseen vaikuttivat negatiivisten talletuskorkojen laajennettu käyttöönotto sekä rahastojen säilytysyhteisön vaihtuminen tänä vuonna.

S-Pankissa olevien talletussuojan piiriin kuuluvien korvattavien talletusten yhteismäärä oli katsauskauden lopussa 4 652,1 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteessa yhteismäärä oli 4 288,8.

ANTOLAINAUS JA SIOJITUSTOIMINTA

Antolainauksen kasvu jatkui hyvänä. Luottokanta oli katsauskauden päättyessä yhteensä 4 483,5 miljoonaa euroa (4 187,0). Henkilöasiakkaiden osuus antolainauksesta oli 3 704,8 miljoonaa euroa ja yritysasiakkaiden 778,6 miljoonaa euroa. Vuodenvaihteen vastaavat luvut olivat henkilöasiakkaissa 3 393,0 miljoonaa euroa ja yritysasiakkaissa 794,0 miljoonaa euroa.

Luottokanta oli viime vuonna vastaavana ajankohtana yhteensä 3 916,8 miljoonaa euroa. Viimeisen 12 kuukauden aikana luottokanta kasvoi 14,5 %. Henkilöasiakkaiden luottokanta oli 3 138,2 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 18,5 %) ja yritysasiakkaiden luottokanta 778,6 miljoonaa euroa (kasvua vuodessa 0,0 %). Asuntolainakanta kasvoi vastaavana ajankohtana 19,0 %.

Antolainauksen lisäksi S-Pankki sijoitti rahaa pääomamarkkinoille. Katsauskauden päättyessä pankilla oli saamistodistuksia yhteensä 1 548,0 miljoonaa euroa, kun niitä vuodenvaihteessa oli 1 668,0 miljoonaa euroa.

OMA PÄÄOMA

S-Pankin oma pääoma oli katsauskauden päättyessä 467,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 lopussa omaa pääomaa oli 449,4 miljoonaa euroa. IFRS 9 -standardin käyttöönoton seurauksena 1.1.2018 avaavan taseen oma pääoma oli 407,0 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 7,3 prosenttia, kun se vuoden 2018 lopussa oli 7,0 prosenttia.

HALLINNOITAVAT VARAT

S-Pankki-konsernin hallinnoitavien varojen määrä oli katsauskauden päättyessä 8 515,6 miljoonaa euroa (7 576,2), kun se vuosi sitten oli 6 794,9 miljoonaa. Hallinnoitavista varoista rahastopääoman osuus oli 6 382,2 miljoonaa euroa (5 661,8) ja varainhoitopääoman osuus 2 133,4 miljoonaa euroa (1 914,4). Viime vuonna vastaavana ajankohtana rahastopääoman osuus oli 5 961,5 miljoonaa euroa ja varainhoitopääoman osuus 833,4 miljoonaa euroa. S-Pankki- ja FIM-rahastojen nettomerkinnot olivat katsauskaudella 223,7 miljoonaa euroa (-63,9). Kaikkien hallinnoitavien rahastojen osuudenomistajien lukumäärä oli kesäkuun lopussa 268 000.

IFRS-RAPORTOINTIIN SIIRTYMINEN

S-Pankki siirtyi 1.1.2019 noudattamaan konserniraportoinnissa IFRS-standardeja. Siirtymäsäännösten mukaisesti konserni raportoi IFRS-standardien mukaiset vertailutiedot vuodelta 2018 puolivuosisikatsauksessa sekä vuoden 2019 tilinpäätöksessä.

Konsernin segmenttiraportoinnissa esitetään Pankkiliiketoiminta- ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta-segmentit sekä Muut toiminnot. Segmentit on määritelty IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti.

Muuttuneiden Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevien määräysten ja ohjeiden myötä S-Pankki-konserni on soveltanut

IFRS 9 -standardia 1.1.2018 lähtien. Täysimääräiseen IFRS-raportointiin siirtyminen ei aiheuttanut enää merkittäviä muutoksia konsernin taseeseen ja tulokseen. IFRS-siirtymän vaikutuksia tulokseen, taseeseen ja omaan pääomaan kuvataan kohdassa Siirtyminen IFRS-raportointiin.

LIIKETOIMINTA JA TULOS SEGMENTEITTÄIN

S-Pankki-konsernin toimintasegmentit ovat Pankkiliiketoiminta ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta. Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta raportoidaan Muissa toiminnoissa. Konserni raportoi segmenttiedot IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Liiketoimintasegmenttien raportointi on yhdenmukainen johdolle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Raportoinnissa noudatetaan IFRS-tilinpäätöksen laadintaperiaatteita, jotka on esitetty liitetiedossa 2.

PANKKILIIKETOIMINTA

Pankkiliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin pankkipalveluista ja niiden kehittämisestä henkilöasiakkaille ja valikoiduille yritysasiakkaille. Liiketoiminta tarjoaa asiakkailleen tuotteita ja palveluita muun muassa päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen sekä hankintojen rahoittamiseen. Pankkiliiketoimintaan kuuluvat myös konsernin treasury-toiminnot.

Liiketoiminnan ensimmäinen vuosipuolisko oli vahva. Liiketoiminnan tulos nousi 20,7

miljoonaan euroon (12,9). Tuotot yhteensä nousivat 13,2 prosenttia 67,8 miljoonaan euroon (59,9). Kulut laskivat 8,1 prosenttia 40,6 miljoonaan euroon (44,2).

Eriyisen voimakasta kehitystä tapahtui asuntolainoissa. S-Pankin osuus rahalaitosten asuntolainataseiden kasvusta nousi tammi-kesäkuussa 19,4 prosenttiin. Koko markkinoihin verrattuna asuntolainakannan kasvu oli kahdeksankertaista vuoden kuuden ensimmäisen kuukauden aikana. Asuntolainahakemusten määrä pysyi vahvana.

Useita prosesseja parannettiin keväällä ja esimerkiksi sähköinen allekirjoitus yleistyi asuntokaupoissa. Digitaalista asuntokauppaa varten otettiin käyttöön digitaalinen asuntokauppal palvelu DIAS. Alkuvaiheessa DIAS:in kautta voi hoitaa asunto-osakkeiden kauppvoja, joissa osakekirja on vielä perinteisessä paperisessa muodossa. Tulevaisuudessa myös sähköisessä muodossa olevia osakekirjoja voi myydä ja ostaa digitaalisesti.

S-Etukortti Visa -korteissa lähimaksamisen suosio jatkoi kasvamistaan enimmäissumman noustua 50 euroon. Kesäkuun lopussa 57,2 prosenttia kaikista pankkikorttimaksuista tapahtui lähimaksulla, kun vuotta aiemmin osuus oli 45,3 prosenttia. Noin 9,1 prosenttia kaikista suomalaisella pankki- tai luottokortilla maksettavista ostoksista maksettiin vuonna 2018 S-Pankin korteilla. Vuonna 2017 vastaava luku oli 8,6 prosenttia. S-Pankin korteilla

tehtyjen ostosten kappalemäärä kasvoi alkuvuonna 16,2 prosenttia vuotta aiemmasta.

Pankkiliiketoiminnan asiakassuhteiden syveneminen näkyi myös toistuvaissuorituksia eli säännöllisesti palkkaa, eläkettä tai muita maksuja saavien asiakkaiden määrän nousuna. Näiden asiakkaiden määrä oli toukokuun lopussa 15,2 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

VARALLISUUDENHOITOLIIKETOIMINTA

Varallisuudenhoitoliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin varainhoitopalveluiden tuottamisesta, asiakkuuksista sekä liiketoiminnan kehittämisestä. Liiketoiminta tarjoaa S-Pankki-brändin alla säästämisen ja sijoittamisen palveluita kuluttaja-asiakkaille. FIM-brändin alla tarjotaan yksityispankkipalveluita sekä palveluita institutionaalisille sijoittajille.

Liiketoiminta kehittyi alkuvuonna oikeaan suuntaan. Liiketoiminnan tulos nousi 0,2 miljoonaan euroon (-0,3). Tuotot yhteensä nousivat 10,7 prosenttia 11,2 miljoonaan euroon (10,2). Kulut nousivat 5,8 prosenttia 11,0 miljoonaan euroon (10,4).

Nettomerkinnät S-Pankki- ja FIM-rahastoihin olivat 223,7 miljoonaa euroa tammi-kesäkuussa (-63,9). S-Pankki- ja FIM-rahastojen nettomerkintöjen kasvu oli kolmanneksi voimakkainta markkinoilla alkuvuonna. Koko markkinoilla nettomerkinnät olivat vuoden alussa -970,1 miljoonaa euroa (-86,5).

Varallisuudenhoitoliiketoiminta haluaa tarjota Suomen parhaan valikoiman vastuullisen sijoittamisen ja vaikuttavuussijoittamisen tuotteita. FIM Vastuullisuus Plus -rahastoperheessä vastuullinen sijoittaminen on viety vielä S-Pankki- ja FIM-rahastojen yleisiä vastuullisen sijoittamisen periaatteita pidemmällä. Rahastoperheen rahastojen lukumäärä tuplaantui kahdesta neljään.

Säästäjä-palvelun käyttäjämäärä ylitti ensimmäisellä vuosipuoliskolla 13 000:n käyttäjän rajan. 67 prosenttia käyttäjistä hyödyntää Säästäjän mikrosäästämisen toiminnallisuuksia ja siirtää euron säästöön jokaisesta korttiostoksestaan. Säästäjä on Suomen johtava digitaalisen sijoitusneuvonnan palvelu, jonka kautta on mahdollista säästää markkinoiden edullisimpiin yhdistelmärahastoihin.

S-Pankki- ja FIM-yhdistelmärahastojen osuudenomistajien lukumäärä nousi tuntuvasti 139 000:een vuotta aiemmasta 106 000 osuudenomistajasta. Koko Suomen markkinoilla yhdistelmärahastojen osuudenomistajien yhteenlaskettu lukumäärä nousi vuodessa 50 000:lla noin 1,1 miljoonaan.

Kaikkien hallinnoitavien rahastojen osuudenomistajien lukumäärä nousi tuntuvasti 268 000:een vuodentakaisesta 232 000:sta. Koko Suomen markkinoilla osuudenomistajien lukumäärä nousi 3,2 miljoonaan, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 3,1 miljoonaa.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Tuotot yhteensä:

Korkokate + Nettopalkkiotuotot + Muut tuotot

Korkokate:

Korkotuotot - Korkokulut

Nettopalkkiotuotot:

Palkkiotuotot - Palkkiokulut

Muut tuotot:

Sijoitustoiminnan nettotuotot + Liiketoiminnan muut tuotot

Kulu-tuotto-suhde:

Hallintokulut + Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + Liiketoiminnan muut kulut (ei sis. arvonalentumistappioita)

$$\frac{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Sijoitustoiminnan nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}}{\text{Oman pääoman tuotto (ROE), \%}}$$
Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Oma pääoma yhteensä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$
Koko pääoman tuotto (ROA), %

$$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio} - \text{Tuloverot}}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$
Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$
Vakavaraisuussuhde, %

$$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 8 \%$$
Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde, %

$$\frac{\text{Ensisijaiset omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 8 \%$$
Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage ratio), %

$$\frac{\text{Ensisijaiset omat varat yhteensä}}{\text{Taseen ja taseen ulkopuoliset vastuut}} \times 100$$

RISKIT, VAKAVARAISUUS JA NIIDEN HALLINTA

S-Pankki noudattaa tiedonantovelvollisuuttaan julkistamalla tilinpäätöksessään tiedot riskeistä, niiden hallinnasta ja vakavaraisuudesta (S-Pankki-konsernin tilinpäätös 2018: Hallituksen toimintakertomus ja Konsernin liitetieto 2). Julkistetut vakavaraisuutta ja riskejä koskevat tiedot ovat aina saatavilla S-Pankin verkkosivustolta osoitteesta www.s-pankki.fi. Katsauskaudella ei ole tehty olennaisia muutoksia tilinpäätöksessä esitettyihin riskien ja vakavaraisuuden hallinnan tavoitteisiin, periaatteisiin tai organisointiin liittyen.

EU:n vakavaraisuusasetuksen asetuksen mukainen pilari 3 -raportti ("Capital and Risk Management Report") on julkistettu tilinpäätöksestä erillisenä asiakirjana. Raportti on saatavilla S-Pankin verkkosivuilta, joilta löytyvät myös selvitykset S-Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemisjärjestelmästä.

S-PANKKI-KONSERNIN RISKIASEMA

Seuraavassa käsitellään tiivistetysti S-Pankki-konsernin riskiasemaa katsauskauden lopussa. Merkittävimmät riskit, jotka voivat vaikuttaa kannattavuuteen, vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen, liittyvät liiketoimintavolyymien, anto- ja ottolainauksen marginaalien, yleisen korkotason, taloudellisen kehityksen ja luotto-tappioiden epäsuotuisaan kehitykseen sekä toiminnan kustannustehokkuuteen.

Vakavaraisuussäätelyn mukaisten pääoma-vaateiden (pilari 1) näkökulmasta konsernin merkittävimmät riskilajit ovat luotto- ja operatiiviset riskit. Näiden pääomavaateiden ohella S-Pankki laskee sisäisesti taloudellisen pääomavaateen (pilari 2) arvioidakseen kaikki toimintaansa liittyvät olennaiset riskit ja varmistaakseen kokonaisvaltaisen riskiprofiilin arvioinnin.

Taulukko 2: S-Pankki-konsernin keskeiset riskeihin liittyvät tunnusluvut

M€	30.6.2019	31.12.2018
Riskipainotetut vastuuerät (euromäärä)		
Riskipainotetut vastuuerät yhteensä	2 832,5	2 700,6
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	2 557,2	2 424,8
Markkinariski	0,0	0,0
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	273,1	272,7
Vastuun arvonoikaisuriski	2,2	3,1
Omat varat (euromäärä)		
Ydinpääoma (CET 1)	415,1	402,4
Toissijainen pääoma (T2)	50,0	50,0
Omat varat yhteensä	465,1	452,4
Vähimmäispääomavaade (8 %)	226,6	216,0
Kokonaispääomavaade (12,82 % 30.6.2019 ja 12,79 % 31.12.2018)	363,0	345,4
Vakavaraisuussuhde (prosentteina suhteessa riskipainotettuihin eriin)		
Ydinpääoma (CET 1) -vakavaraisuussuhde	14,7 %	14,9 %
Omat varat yhteensä -vakavaraisuussuhde	16,4 %	16,8 %
Vähimmäisomavaraisuus (CRR)		
Vähimmäisomavaraisuusaste (%)	6,3 %	6,0 %
Maksuvalmiusvaatimus (Liquidity Coverage Ratio, LCR)		
Maksuvalmiusvaatimus (%)	142,9 %	156,4 %
Pysyvän varainhankinnan vaade (Net stable funding ratio, NSFR)		
NSFR-suhdeluku (%)	145,0 %	145,9 %

Luottoriski

Luottoriski muodostaa 90 prosenttia (2,6 miljardia euroa) S-Pankin kokonaisriskin määrästä (Risk Weighted Assets, RWA). Luottoriskin pilari 1 -pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Merkittävimmät pääomia sitovat erät ovat kiinteistövakuudelliset saamiset sekä vähittäis- ja yritys vastuut. Luottokannan jakautumisessa eri luottotuotteiden välillä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia katsauskaudella. Ongelmasaamiin liittyvät tunnusluvut pysyivät erittäin alhaisella tasolla. Erääntyneiden vastuiden (yli 30 päivää) osuus taseeseen sisältyvistä bruttokirjanpitoarvon vastuista on hyvin pieni, 0,5 prosenttia. Järjestämättömien vastuiden osuus taseeseen sisältyvien ja taseen ulkopuolisista vastuista on vain noin 0,3 prosenttia. Vuodenvaihteessa yli 30 päivää erääntyneiden vastuiden osuus oli 0,6 prosenttia ja järjestämättömien vastuiden osuus 0,3 prosenttia.

Konservatiivisen riskinottohalukkuutensa mukaisesti S-Pankki ylläpitää matalaa luottoriskiprofiilia, jota tuetaan aktiivisella riskienhallinnalla ja seurannalla.

Katsauskauden lopussa odotettavissa olevia ja lopullisia luottotappioita sekä väärinkäytöksistä aiheutuneita tappiota kirjattiin 8,7 miljoonaa euroa (5,2). Palautuneita luottotappioita oli 2,2 miljoonaa euroa (2,3). Odotettavissa olevat ja lopullisten luotto-

tappioiden tulosvaikutus oli näin ollen yhteensä 6,6 miljoonaa euroa (2,9). Ne ovat kasvaneet katsauskaudella melko tasaisessa suhteessa luottoriskivastuiden lisääntymisen kanssa ja ovat S-Pankin hallituksen asettaman riskinottohalukkuuden puitteissa. Luottokannan kokoon suhteutettuna luotto- ja arvonalentumistappiot ovat prosentuaalisesti alhaisella tasolla. Saamisten arvonalentumisia on käsitelty tarkemmin liitetiedossa 11.

Markkinariski

S-Pankilla ei ole kaupankäyntisalkkua. Siksi S-Pankille ei muodostu pilari 1:n mukaista markkinariskin pääomavaadetta. Koska S-Pankin markkinariskit syntyvät rahoitustaseesta, ne on sisällytetty pilari 1 -standardimenetelmän luottorisktiin. Markkinariskiä mitataan lisäksi sisäisillä riskimalleilla osana taloudellista pääomavaadetta (pilari 2).

Operatiivinen riski

Operatiivisen riskin osuus on 10 prosenttia S-Pankin kokonaisriskin määrästä (RWA). Operatiivisen riskin sääntelyn mukainen pääomavaade (pilari 1) lasketaan perusmenetelmällä. Katsauskaudella toteutuneiden operatiivisten riskien aiheuttamat tappiot olivat erittäin vähäiset suhteessa niille varattuihin omiin varoihin. S-Pankin operatiivisen riskin profiiliin vaikuttavat merkittävästi järjestelmiin liittyvät mahdolliset toimintahäiriöt, väärinkäytökset ja puutteet liittyen ulkopuolisten palveluntoimittajien tarjoamiin palveluihin.

Omat varat ja vakavaraisuus

S-Pankin vakavaraisuussuhde säilyi vakaana ylittäen sääntelyvaateet ja sisäisesti asetetun 15,3 prosentin vähimmäistason. Vakavaraisuussuhde oli katsauskauden lopussa 16,4 prosenttia (16,8).

Omat varat kasvoivat 12,7 miljoonaa euroa, kun katsauskauden voittovarot sisällytettiin ydinpääomaan. Riskipainotetut vastuuerät kasvoivat kokonaisuudessaan 131,9 miljoonalla eurolla erityisesti strategianmukaisen henkilöasiakkaiden lainakannan kasvun myötä. S-Pankin pääomat ovat riittävät varmistamaan toiminnan jatkuvuuden myös stressitestien mukaisissa olosuhteissa.

Pääomapuskuri suhteessa sääntelyn mukaiseen kokonaispääomavaateeseen (12,82 prosenttia) oli 102,1 miljoonaa euroa.

Muut riski-indikaattorit

S-Pankin vähimmäisomavaraisuusaste 6,3 prosenttia (6,0) oli vahva viranomaisten asettaman minimitasan ollessa 3 prosenttia. Lisäksi maksuvalmiusasema oli ensiluokkainen katsauskauden lopulla. LCR-tunnusluku (Liquidity Coverage Ratio, LCR) oli 142,9 prosenttia (156,4), kun viranomaisen asettama vähimmäistaso oli 100 prosenttia. Pysyvän varainhankinnan vaadetta mittaava suhdeluku säilyi vahvana ja oli 145,0 prosenttia (145,9).

OMIEN VAROJEN VAATEET

Finanssivalvonta asetti 30.1.2018 S-Pankille harkinnanvaraisen pilari 2 -vaateen (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) rahoitustaseen korkoriskiä ja luottoriskin keskittymäriskiä perustuen. Lisäpääomavaade on yhteensä 2,25 prosenttia ja se astui voimaan 30.9.2018. Lisäpääomavaade on asetettu perustuen siihen, että kyseisiä riskejä ei ole huomioitu sääntelyn

mukaisessa pääomavaateessa (pilari 1). Harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus on voimassa toistaiseksi, kuitenkin enintään 30.9.2021 asti. Vaatimus tulee täyttää ydinpääomalla.

Taulukko 3 havainnollistaa sääntelyn mukaisen (pilari 1) kokonaispääomavaateen jakautumista S-Pankissa 30.6.2019. Taulukossa esitettyjen pääomavaateiden ohella

Finanssivalvonta asetti 29.6.2018 luottolaitoksille ydinpääoman (Common Equity Tier 1, CET1) järjestelmäriskipuskurin, joka on S-Pankki Oy:lle yhden prosentin suuruinen. Kyseinen vaade astuu voimaan 1.7.2019 ja se tarkastetaan jatkossa vuosittain. Perustuen 30.6.2019 tilanteeseen kyseinen pääomavaade tulee heinäkuussa 2019 olemaan arviolta noin 28,3 miljoonaa euroa.

Taulukko 3: S-Pankin pääomavaade 30.6.2019

Pääoma	Vähimmäispääomavaade		Kiinteä lisäpääomavaade		Vastasyklinen pääomapuskuri		Pilari 2 (SREP) -lisäpääomavaade		Pääomavaade yhteensä	
	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€	%	M€
CET1	4,5 %	127,5	2,5 %	70,8	0,07 %	1,9	2,25 %	63,7	9,32 %	263,9
AT1	1,5 %	42,5							1,50 %	42,5
T2	2,0 %	56,6							2,00 %	56,6
Yhteensä	8,0 %	226,6	2,5 %	70,8	0,07 %	1,9	2,25 %	63,7	12,82 %	363,0

VAKAVARAISUUSASEMA JA MUUT OLENNAISET TIEDOT

Taulukko 4 havainnollistaa S-Pankin riskiaseman ja omien varojen vähimmäispääomavaateiden yhteyttä. Taulukko esittää tiivistelmän kaikista riskipainotetuista vastuueristä (Risk Weighted Assets, RWA). Taseen ulkopuoliset erät raportoidaan asianomaisten vastuuryhmien sisällä. Taulukko esittää vähimmäispääomavaateet (8 prosenttia) kullekin vastuuerälle.

Taulukko 4: Tiivistelmä riskipainotetuista vastuueristä

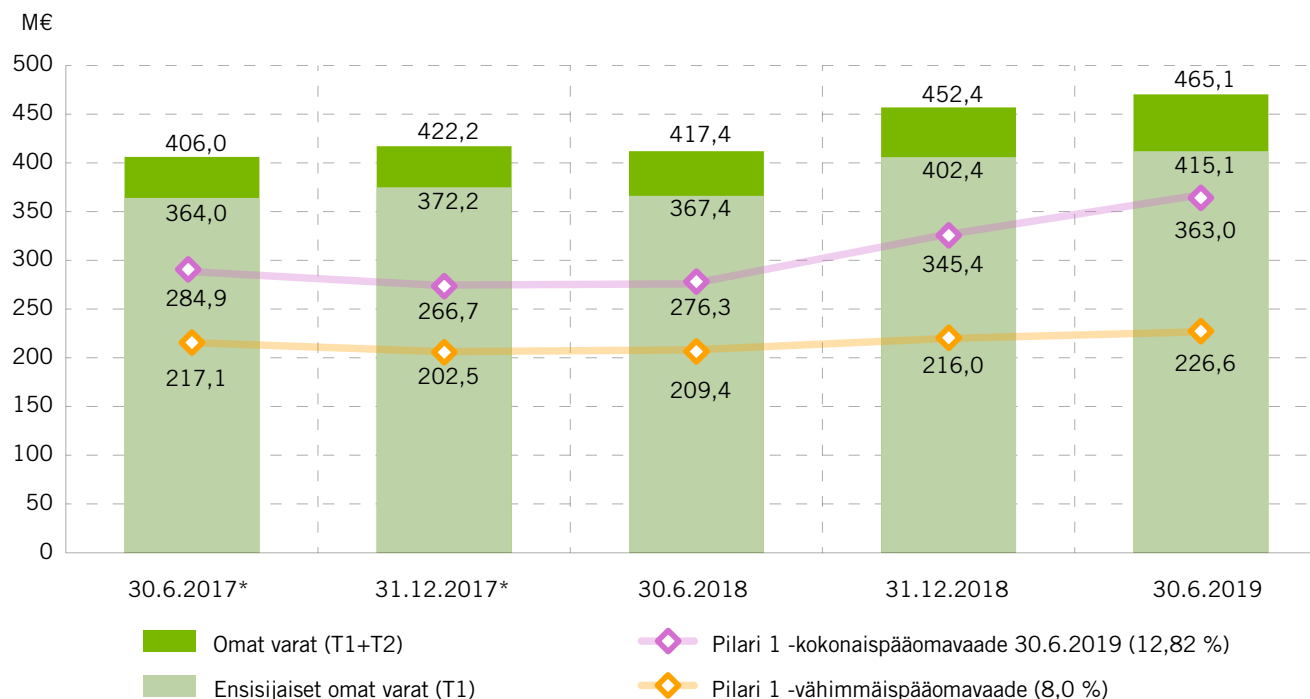
M€	30.6.2019		31.12.2018	
	Riskipainotetut vastuuerät	Vähimmäispääomavaatimukset	Riskipainotetut vastuuerät	Vähimmäispääomavaatimukset
1 Luottoriski (lukuun ottamatta vastapuoliriskiä), standardimenetelmä	2 551,2	204,1	2 417,5	193,4
Valtiot tai keskuspankit	0,0	0,0	0,0	0,0
Aluehallinnot tai paikallisviranomaiset	0,8	0,1	0,8	0,1
Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset	1,0	0,1	1,0	0,1
Laitokset	123,1	9,8	133,1	10,6
Yritykset	610,5	48,8	551,2	44,1
Vähittäisvastuut	691,5	55,3	646,2	51,7
Kiinteistövakuudelliset saamiset	1 009,2	80,7	974,1	77,9
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	22,5	1,8	21,3	1,7
Katetut joukkolainat	44,4	3,6	46,5	3,7
Yhteissijoitusyritykset	26,1	2,1	24,7	2,0
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,5	0,0	0,5	0,0
Muut vastuut	21,6	1,7	18,2	1,5
6 Vastapuoliriski	3,5	0,3	4,8	0,4
7 josta arvostaminen markkinahintaan	1,3	0,1	1,6	0,1
12 josta vastuun arvonokaisu	2,2	0,2	3,1	0,3
19 Markkinariski	0,0	0,0	0,0	0,0
24 Operatiivinen riski, perusindikaattorimenetelmä	273,1	21,8	272,7	21,8
27 Vähennysrajan alittavat määrät (joihin sovelletaan 250 prosentin riskipainoa)	4,6	0,4	5,6	0,4
29 Yhteensä	2 832,5	226,6	2 700,6	216,0

Taulukko 5: Vakavaraisuustietojen pääerät

OMAT VARAT (M€)	30.6.2019	31.12.2018		30.6.2019	31.12.2018
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	467,1	449,4	Omat varat yhteensä	465,1	452,4
Osakepääoma	82,9	82,9	Omien varojen vähimmäisvaatimus	226,6	216,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	283,8	283,8	Vakavaraisuussuhde	16,4 %	16,8 %
Voittovarot	98,4	85,7	Ensisijaiset omat varat	415,1	402,4
Edellisten tilikausien voitot (-tappiot)	86,0	73,5	Omien varojen vähimmäismäärä	226,6	216,0
Tilikauden voitto (-tappio)	12,4	12,2	Ensisijaisten omien varojen vakavaraisuussuhde	14,7 %	14,9 %
Käyvän arvon rahasto	2,1	-3,0	Riskipainotetut erät yhteensä	2 832,5	2 700,6
Muut rahastot	0,0	0,0	josta luottoriskin osuus	2 557,2	2 424,8
Vähennykset ydinpääomasta	52,0	47,0	josta markkinariskin osuus	0,0	0,0
Aineettomat hyödykkeet	50,4	45,3	josta operatiivisen riskin osuus	273,1	272,7
Varovaisesta arvostuksesta aiheutuva arvonoiikaisu	1,6	1,7	josta vastuun arvonoiikaisuun liittyvän riskin osuus	2,2	3,1
Ydinpääoma (CET1)	415,1	402,4	Ydinpääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	14,7 %	14,9 %
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	0,0	0,0	Ensisijainen pääoma suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	14,7 %	14,9 %
Vähennykset ensisijaisista lisäpääomista	0,0	0,0	Omat varat yhteensä suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	16,4 %	16,8 %
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	0,0	0,0			
Ensisijainen pääoma	415,1	402,4			
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	50,0	50,0			
Debentuurit	50,0	50,0			
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	0,0	0,0			
Toissijainen pääoma (T2)	50,0	50,0			
Omat varat yhteensä	465,1	452,4			

Taulukko 5 esittää vakavaraisuustietojen pääerät. S-Pankin vakavaraisuussuhde katsauskauden lopussa oli 16,4 prosenttia (16,8). Kuluneen tilikauden voittovarot on sisällytetty ydinpääomaan Finanssivalvonnan myöntämällä Euroopan unionin vakavaraisuusasetuksen 26. artiklan mukaisella luvalla.

Kuvio 1: Omien varojen ja vakavaraisuusaseman muutokset

*30.6.2017 ja 31.12.2017 luvut esitetään FAS-tilinpäätösnormiston (Finnish Accounting Standards) mukaisesti. 1.1.2018 lähtien luvut esitetään IFRS-standardien mukaisesti.

ALENTAMISKELPOISTEN VELKOJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS (MREL)

Rahoitusvakausvirasto toimii Suomen kansallisena kriisinratkaisuviranomaisena, joka vastaa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisun suunnittelusta.

Rahoitusvakausvirasto päätti asettaa S-Pankki-konsernin tasolla sovellettavan alentamiskelpoisten velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL). Vaade koostuu kriisinhallintoon asetettaviksi määritellyillä laitoksilla tappion kattamisen määrästä ja uudelleen

pääomittamisen määrästä. Asetettu MREL-vaade on 9,9 prosenttia velkojen ja omien varojen yhteismäärästä. Vaade tulee täyttää asteittain siten, että 30.6.2022 lukien se on täytettävä täysmääräisesti. MREL-vaade pohjautuu omien varojen vähimmäismäärään,

Oheisessa kuviossa esitetään yhteenvetona pilari 1 -vähimmäispääomavaateen ja -kokonaispääomavaateen sekä omien varojen kehittyminen puolivuositain. Harkinnanvarainen pilari 2 -vaade (SREP) nosti kokonaispääomavaadetta vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla. Katsauskauden päättyessä pääomapuskuri suhteessa vähimmäisvaatimukseen on 238,5 miljoonaa euroa ja kokonaispääomavaateeseen 102,1 miljoonaa euroa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT KATSAUSKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Finanssivalvonta päätti 28.6.2019 pitää ennallaan luottolaitoksille asetetun ydinpääoman (CET1) järjestelmäriskipuskurin, joka on S-Pankki Oy:lle yhden prosentin suuruisen. Kyseinen vaade astuu voimaan 1.7.2019. Perustuen 30.6.2019 tilanteeseen, kyseinen pääomavaade tulee heinäkuussa 2019 olemaan arviolta noin 28,3 miljoonaa euroa.

S-Pankin riskienhallintajohtajana aloittaa elokuussa diplomi-insinööri Petri Viertiö. Viertiöstä tulee myös S-Pankki-konsernin johtoryhmän jäsen. Viertiö siirtyy S-Pankkiin Nordean luottoriskistrategiasta vastaavan johtajan paikalta. Lakiasioista, compliancesta ja riskienhallinnasta vastannut Jussi Sokka jatkaa lakiasioista ja hallinnosta vastaavana johtajana sekä S-Pankki-konsernin johtoryhmän jäsenenä.

NÄKYMÄT LOPPUVUODELLE

Maa- ja maailmantalouden loppuvuoden näkymiin liittyy riskejä. Poliittinen epävarmuus ja protektionismi muodostavat suurimmat riskit. Kauppasota ja poliittinen epävarmuus vaimentavat viennin kehitystä. Toisaalta kotimainen kysyntä hyvän työllisyyskehityksen avittamana pitää talouskasvun kohtalaisena monissa maissa. Elvyttävä rahapolitiikka tukee taloudellista toimeliaisuutta. Korot pysyvät hyvin alhaalla euroalueella. Talouskasvuhauelet ja poliittinen epävarmuus pitävät sijoitusympäristön haastavana.

Suomessa talouskasvu on verraten kohtalaista vuoden 2019 loppupuolella. Kotitalouksien kulutus toimii talouskasvun veturina. Rakentamisen vaimentuminen painaa investointeja.

Vienti kasvaa kohtalaista tahtia. Inflaatio on varsin maltillista. Työllisyyden kasvu tasaantuu. Asuntomarkkinoilla aktiviteetti on verraten rauhallista ja hintakehitys on maltillista.

Edellä kuvatuista riskeistä huolimatta S-Pankki-konserni odottaa kannattavuutensa parantuvan merkittävästi koko vuoden 2019 osalta edelliseen vuoteen verrattuna. Tämän taustalla ovat sekä vahva volyyymikehitys että aiemmin toteutetut toimenpiteet tuottojen kasvattamiseksi ja toiminnan tehokkuuden parantamiseksi. Epävakaat markkinatilanne heijastuu kuitenkin loppuvuoden tulokseen. S-Pankki-konserni ennakoii vuoden jälkimmäisen puoliskon kannattavuuden kuitenkin jäävän alkuvuodesta.

HALLINTO

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 4.4.2019. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2018 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Hallitukseen valittiin seitsemän jäsentä ja kolme varajäsentä. Tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab.

HALLITUS

S-Pankin yhtiökokouksessa pankin hallitukseen valittiin uudelleen SOK:n liiketoimintaryhmän johtaja Jari Annala, SOK:n rahoitusjohtaja Juha Ahola, Osuuskauppa Hämeenmaan toimitusjohtaja Olli Vormisto, Osuuskauppa HOK-Elannon toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen sekä LähiTapiola-ryhmän yhtiöryhmän johtaja Jari Eklund. Lisäksi hallitukseen valittiin uudelleen omistajista riippumattomaksi jäseneksi Heli Arantola, joka on työskennellyt johtotehtävissä muun muassa HKScanissa ja Fazer-konsernissa. Uutena jäsenenä hallitukseen valittiin LähiTapiola Uusimaan toimitusjohtaja Erik Valros. Hallituksesta jäi pois LähiTapiola Idän toimitusjohtaja Juha Mäkinen.

Varajäseneksi S-Pankin hallitukseen valittiin uudelleen Kymenseudun Osuuskaupan toimitusjohtaja Harri Miettinen. Uusina varajäseninä valittiin LähiTapiola Satakunnan toimitusjohtaja Pasi Aakula ja SOK:n taloudesta, rahoituksesta ja kiinteistöistä vastaava johtaja Jorma Vehviläinen.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudeen Jari Annala. Hallituksen varapuheenjohtajaksi valittiin uudelleen Jari Eklund.

TOIMITUSJOHTAJA

S-Pankki Oy:n toimitusjohtajana toimii Pekka Ylihurula ja toimitusjohtajan sijaisena Pankkiliiketoiminnan johtaja Aki Gynther.

HENKILÖSTÖ

S-Pankki-konsernissa työskenteli katsauskauden lopussa 620 henkilöä. Vuodenvaihteessa vastaava luku oli 685. Henkilöstöstä S-Pankki Oy:ssä työskenteli 498 henkilöä (565), FIM-tytäryhtiöissä yhteensä 38 henkilöä (40) ja S-Asiakaspalvelu Oy:ssä 84 henkilöä (80). Palkkoja ja palkkioita konsernissa maksettiin katsauskaudella 18,5 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella palkkoja ja palkkioita maksettiin 18,8 miljoonaa euroa.

KONSERNIRAKENNE

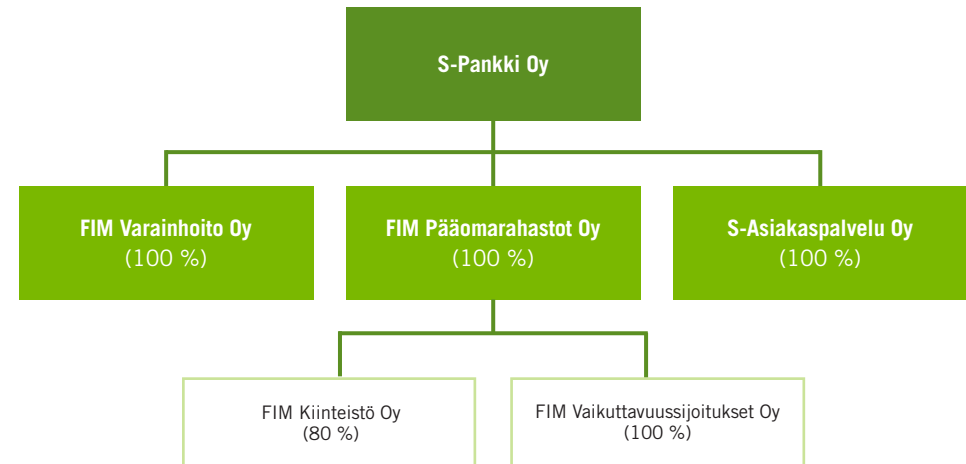
Kuvassa esitettyjen yhtiöiden lisäksi konserniin kuuluvat yhtiöt FIM Infrastructure Mezzanine Debt Fund GP Oy, FIM Private Debt Fund I GP Oy ja FIM SIB Oy. FIM Pääomarahastot Oy omistaa edellä mainitut yhtiöt kokonaan. Yhtiöt toimivat vastuullisina yhtiömiehinä FIM Pääomarahastot Oy:n hallinnoimissa rahastoissa. Yhtiöissä ei ole muuta liiketoimintaa.

S-Pankin hallinnoimia rahastoja ei konsolidoida konsernitilinpäätökseen.

KONSERNIRAKENTEESSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET

FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy (entiseltä nimeltään Epiqus Oy) hankittiin tammi-kuussa 2019. Järjestelyn myötä kaikki kuusi Epiquksen työntekijää siirtyivät S-Pankin Varallisuudenhoitoliiketoiminnan palvelukseen. Yhtiö tarjoaa vaikuttavuussijoittamiseen liittyviä palveluita ja toimii kahden vaikuttavuusinvestointirahaston hallinnointiyhtiönä sekä vastuullisena yhtiömiehenä. FIM Vaikuttavuussijoitukset Oy on FIM Pääomarahastot Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö.

Kuvio 2: Konsernirakenne

PUOLIVUOSIKATSAUS 1.1.–30.6.2019

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(t€)	Liitetieto	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Korkotuotot		42 312	39 913
Korkokulut		-4 072	-3 669
Korkokate	3	38 240	36 244
Palkkiotuotot		53 301	51 240
Palkkiokulut		-21 268	-20 931
Nettopalkkiotuotot	4	32 033	30 309
Sijoitustoiminnan nettotuotot	5	3 064	1 328
Liiketoiminnan muut tuotot		8 855	6 632
Tuotot yhteensä		82 192	74 513
Henkilöstökulut		-22 005	-22 232
Muut hallintokulut		-30 867	-33 546
Poistot ja arvonalentumiset		-5 494	-4 950
Liiketoiminnan muut kulut		-1 293	-1 617
Kulut yhteensä		-59 658	-62 346
Saamisten arvonalentumiset	12	-6 559	-2 863
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		2	-16
Liikevoitto (-tappio)		15 976	9 288
Tuloverot		-3 482	-2 280
Tilikauden voitto (-tappio)		12 494	7 008
Josta:			
Emoyhtiön omistajille		12 355	6 906
Määräysvallattomille omistajille		139	101
Yhteensä		12 494	7 008

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(t€)	Liitetieto	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Tilikauden voitto (-tappio)		12 494	7 008
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		6 177	-2 561
Verovaikutus		-1 141	1 685
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		5 036	-876
Laaja tulos yhteensä		17 530	6 132
Josta:			
Emoyhtiön omistajille		17 391	6 030
Määräysvallattomille omistajille		139	101
Laaja tulos yhteensä		17 530	6 132

KONSERNIN TASE

(t€)	Liitetieto	30.6.2019	31.12.2018	1.1.2018
Varat				
Käteiset varat		215 045	468 436	493 015
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		951 014	1 002 523	860 478
Saamiset luottolaitoksilta		27 131	27 838	25 737
Saamiset asiakkailta		4 483 450	4 187 001	3 716 859
Saamistodistukset		596 981	665 438	464 280
Johdannaissopimukset	10	400	649	999
Osakkeet ja osuudet		26 585	25 209	30 965
Osuudet osakkuusyhtiöissä		12	9	5
Aineettomat hyödykkeet		50 439	45 278	39 501
Aineelliset hyödykkeet		4 719	5 941	5 485
Versaamiset		1 884	2 249	4 816
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		28 745	23 657	22 038
Muut varat		22 760	7 102	4 605
Varat yhteensä		6 409 166	6 461 330	5 668 785
Velat				
Velat luottolaitoksille		1	302	10 109
Velat asiakkaille		5 798 872	5 883 806	5 047 522
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50 000	50 000	50 000
Johdannaissopimukset	10	20 905	13 103	6 260
Varaukset		264	264	367
Verovelat		6 568	7 489	8 363
Siirtovelat ja saadut ennakot		23 174	17 461	19 512
Muut velat		42 096	39 253	119 601
Velat yhteensä		5 941 879	6 011 678	5 261 735
Oma pääoma				
Osakepääoma		82 880	82 880	82 880
Rahastot		285 864	280 828	250 362
Kertyneet voittovarot		98 363	85 703	73 638
Emoyhtiön omistajat		467 107	449 411	406 881
Määräysvallattomat omistajat		181	240	169
Oma pääoma yhteensä		467 288	449 651	407 049
Velat ja oma pääoma yhteensä		6 409 166	6 461 330	5 668 785

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(t€)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	
Oma pääoma 1.1.2018	82 880	243 813	6 550	73 638	406 881	169	407 049
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				6 906	6 906	101	7 008
Muut laajan tuloksen erät:							
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta			-876	0	-876	0	-876
Laaja tulos yhteensä	0	0	-876	6 906	6 030	101	6 132
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	0	0	0	0	0	-127	-127
Siirrot erien välillä	0	0	0	304	304	0	304
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	304	304	-127	177
Oma pääoma yhteensä 30.6.2018	82 880	243 813	5 673	80 849	413 215	143	413 358

(t€)	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2018	82 880	243 813	6 550	73 638	406 881	169	407 049
Laaja tulos							
Tilikauden voitto/tappio				12 212	12 212	199	12 411
Muut laajan tuloksen erät:					0		
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta			-9 531	0	-9 531	0	-9 531
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen			0	26	26	0	26
Laaja tulos yhteensä	0	0	-9 531	12 238	2 708	199	2 906
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako	0	0	0	0	0	-127	-127
Osakeanti	0	39 996	0	0	39 996	0	39 996
Siirrot erien välillä	0	0	0	-173	-173	0	-173
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	39 996	0	-173	39 823	-127	39 696
Oma pääoma yhteensä 31.12.2018	82 880	283 809	-2 981	85 703	449 411	240	449 651

YHTEENVETO	TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA	PUOLIVUOSIKATSAUS				LIITTEET		
		Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						
(t€)		Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2019		82 880	283 809	-2 981	85 703	449 411	240	449 651
Laaja tulos								
Tilikauden voitto/tappio					12 355	12 355	139	12 494
Muut laajan tuloksen erät:								
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				5 036	0	5 036	0	5 036
Laaja tulos yhteensä		0	0	5 036	12 355	17 391	139	17 530
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako		0	0	0	0	0	-199	-199
Siirrot erien välillä		0	0	0	305	305	0	305
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		0	0	0	305	305	-199	106
Oma pääoma yhteensä 30.6.2019		82 880	283 809	2 055	98 363	467 107	181	467 288

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(t€)	1-6/2019	1-6/2018	(t€)	1-6/2019	1-6/2018
Liiketoiminnan rahavirta			Rahoituksen rahavirta		
Tilikauden tulos	12 494	7 008	Maksetut osingot ja muu voitonjako	-199	-127
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	-23 086	-22 593	Rahoituksen rahavirta yhteensä (C)	-199	-127
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-206 546	-493 954	Rahavarojen nettomuutos (A + B + C)	-263 652	-312 618
Saamiset luottolaitoksilta, muut kuin vaadittaessa maksettavat	-9 553	1 385	Rahavarat tilikauden alussa	484 037	507 838
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-297 071	-204 561	Rahavarat tilikauden lopussa	220 385	195 219
Sijoitusomaisuus	121 152	-280 251	Rahavarojen muutos	-263 652	-312 618
Johdannaissopimukset	249	341	Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut		
Muut varat	-21 324	-10 868	Suunnitelman mukaiset poistot	5 494	4 950
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-73 926	166 584	Toteutuneet luottotappiot	7 899	5 881
Velat luottolaitoksille	-301	-9 620	Saamisten arvonalentuminen	844	-709
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	-84 935	223 899	Nettokorkotuotot	-38 240	-36 244
Johdannaissopimukset	7 802	2 649	Sijoitustoiminnan realisoitumattomat tuotot	-2 562	1 234
Vuokrasopimusvelat	-1 048	-904	Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	-2	16
Muut velat	4 556	-49 440	Verokulu	3 482	2 280
Saadut korot	42 888	41 998	Oikaisut yhteensä	-23 086	-22 593
Maksetut korot	-3 053	-2 482	Rahavarat		
Saadut osingot	0	58	Käteiset varat	215 045	183 988
Maksetut tuloverot	-3 056	-2 003	Saamiset luottolaitoksilta, vaadittaessa maksettavat	5 340	11 231
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä (A)	-254 285	-305 384	Rahavarat yhteensä	220 385	195 219
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-7 386	-6 574			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-581	-538			
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-1 200	0			
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	0	4			
Investointien rahavirta yhteensä (B)	-9 168	-7 108			

KONSERNIN SEGMENTTIRAPORTTI

S-Pankki-konsernin toimintasegmentit ovat Pankkiliiketoiminta ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta. Liiketoimintasegmentteihin kuulumaton toiminta raportoidaan Muissa toiminnissa. Konserni raportoi segmenttitiedot IFRS 8 Toimintasegmentit -standardin mukaisesti. Liiketoimintasegmenttien raportointi on yhdenmukainen johdolle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa.

Pankkiliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin pankkipalveluista ja niiden kehittämistä henkilöasiakkaille ja valikoiduille yritysasiakkaille. Liiketoiminta tarjoaa asiakkailleen tuotteita ja palveluita muun muassa päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen sekä hankintojen rahoittamiseen. Pankkiliiketoimintaan kuuluvat myös konsernin treasury-toiminnot.

Varallisuudenhoitoliiketoiminta vastaa S-Pankki-konsernin varainhoitopalveluiden tuottamisesta, asiakkuuksista sekä liiketoiminnan kehittamisestä. Liiketoiminta tarjoaa S-Pankki-brändin alla säästämisen ja sijoittamisen palveluita kuluttaja-asiakkaille. FIM-brändin alla tarjotaan yksityispankkipalveluita sekä palveluita institutionaalisille sijoittajille.

TULOSLASKELMA 1.1.–30.6.2019 (t€)	Pankkiliiketoiminta	Varallisuudenhoitoliiketoiminta	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	38 297	-48	-9		38 240
Nettopalkkiotuotot	20 420	11 078	535		32 033
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3 063	34	-33		3 064
Liiketoiminnan muut tuotot	6 065	173	5 350	-2 734	8 855
Tuotot yhteensä	67 845	11 238	5 843	-2 734	82 192
Kulut yhteensä*	-40 608	-11 040	-10 744	2 734	-59 658
Saamisten arvonalentumiset	-6 559				-6 559
Osuus osakkuusyritysten tuloksista				2	2
Liikevoitto (-tappio)	20 678	198	-4 902	2	15 976

Pankkiliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 67 803 t€ ja Varallisuudenhoitoliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 11 728 t€.

YHTEENVETO	TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA			PUOLIVUOSIKATSAUS	LIITTEET
TULOSLASKELMA 1.1.–30.6.2018 (t€)	Pankki- liiketoiminta	Varallisuudenhoito- liiketoiminta	Muut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Korkokate	36 296	-37	-14		36 244
Nettopalkkiotuotot	18 092	10 157	2 060		30 309
Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 352		-24		1 328
Liiketoiminnan muut tuotot	4 183	36	5 638	-3 226	6 632
Tuotot yhteensä	59 923	10 156	7 660	-3 226	74 513
Kulut yhteensä*	-44 199	-10 434	-10 939	3 226	-62 346
Saamisten arvonalentumiset	-2 863				-2 863
Osuus osakkuusyritysten tuloksista				-16	-16
Liikevoitto (-tappio)	12 860	-278	-3 279	-16	9 288

Pankkiliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 59 908 t€ ja Varallisuudenhoitoliiketoiminnan ulkoiset tuotot olivat 10 871 t€.

*Tuki- ja esikuntatoimintojen nettokustannukset allokoidaan Muista toiminnoista liiketoimintasegmentteihin Pankkiliiketoiminta ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta. Tämä kustannusten allokointi sisältyy segmenttien Kulut yhteensä -erään.

Muihin toimintoihin kuuluvat konsernin tuki- ja esikuntatoiminnot. Pääosa tuki- ja esikuntatoimintojen nettokustannuksista allokoidaan Pankkiliiketoiminta- ja Varallisuudenhoitoliiketoiminta-liiketoimintasegmentteihin. Tämä kustannusten allokointi sisältyy

segmenttien Kulut yhteensä -erään. Muiden toimintojen tulos muodostuu eristä, joita ei vyörytetä liiketoiminnoille.

Merkittävin yksittäinen erä ovat poistot investoinneista, jotka aiheutuivat pääosin S-Pan-

kin ja LähiTapiola Pankin tietojärjestelmien ja prosessien yhtenäistämisestä. Vyöryttämättä jätetään konsernin yhteisiä kustannuksia, kuten tilinpäätöksen ja tilintarkastuksen, viranomaisraportoinnin, hallituksen ja yhtiökokouksen kustannukset sekä tuki- ja esikun-

tatoimintoihin kuuluvan johdon, mukaan lukien toimitusjohtajan, kustannukset. Lisäksi uudelleenjärjestelyjen kohteena olevien toimintojen tulos jää kohdistamatta liiketoiminnoille.

YHTEENVETO	TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA	PUOLIVUOSIKATSAUS		LIITTEET	
		Pankki- liiketoiminta	Varallisuudenhoito- liiketoiminta	Muut toiminnot	Konserni yhteensä
TASE 30.6.2019 (t€)					
Saamiset asiakkailta		4 483 450			4 483 450
Pankkitoiminnan likvidit- ja sijoitusvarat		1 817 156			1 817 156
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		3 024	11 510	40 636	55 170
Saamiset ja muut varat		12 336	4 865	36 190	53 390
Varat yhteensä		6 315 966	16 375	76 825	6 409 166
Pankkitoiminnan velat		5 869 777			5 869 777
Varaukset ja muut velat		2 815	5 576	63 711	72 102
Oma pääoma				467 288	467 288
Velat ja oma pääoma yhteensä		5 872 592	5 576	530 999	6 409 166
TASE 31.12.2018 (t€)					
Saamiset asiakkailta		4 187 001			4 187 001
Pankkitoiminnan likvidit- ja sijoitusvarat		2 190 093			2 190 093
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		2 855	10 062	38 311	51 228
Saamiset ja muut varat		12 584	4 115	16 309	33 008
Varat yhteensä		6 392 533	14 177	54 619	6 461 330
Pankkitoiminnan velat		5 947 211			5 947 211
Varaukset ja muut velat		1 806	4 831	57 830	64 468
Oma pääoma				449 651	449 651
Velat ja oma pääoma yhteensä		5 949 017	4 831	507 482	6 461 330

Taseesta Pankkiliiketoiminnalle ja Varallisuudenhoitoliiketoiminnalle kohdistetaan olennaiset asiakasliiketoiminnan erät sekä liiketoimintojen aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja näihin liittyvät vuokratrasopimusvelat. Loput tase-erät, mukaan lukien oma pääoma, kohdistetaan Muihin toimintoihin.

SIIRTYMINEN IFRS-RAPORTOINTIIN

S-Pankki on siirtynyt 1.1.2019 noudattamaan IFRS-standardeja konserniraportointinsa. Seuraavissa taulukoissa ja taulukoiden liitetiedoissa on kuvattu IFRS-siirtymän vaikutuksia konsernin tulokseen, taseeseen ja rahavirtalaskelmaan.

TEHTYJEN OIKAISUJEN KUVAUKSET

Seuraavassa on kuvattu IFRS-standardien soveltamiseen liittyvät oikaisut.

a) Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

S-Pankki-konserni on aktivoinut IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardin edellytysten mukaisesti IT-projekteihin liittyvää omaa työtä. Tilikauden henkilöstökulut pienenevät oikaisujen johdosta.

IFRS-siirtymässä avaavan taseen liikearvo vastaa 1.1.2018 FAS-tilinpäätösnormiston mukaista arvoa ”IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto” -standardin mukaisen helpotuksen perusteella. Liikearvon määrä 1.1.2018 oli 9,8 miljoonaa euroa. Liikearvosta ei IFRS-standardien mukaan kirjata poistoja vaan liikearvo testataan IAS 36 -standardin mukaisesti arvonalentumisen varalta. FAS-tilinpäätösnormiston mukaan kirjatut liikearvopoistot (tilikaudelta

1.1.–31.12.2018 yhteensä 4,3 miljoonaa euroa ja tilikaudelta 1.1.–30.6.2018 yhteensä 2,6 miljoonaa euroa) on peruutettu. S-Pankki on testannut liikearvon 1.1.2018 ja 31.12.2018 tilanteista. Tarvetta arvonalentumiskirjaukselle ei ole todettu.

b) Aineelliset hyödykkeet

Taseen aineellisiin hyödykkeisiin on kirjattu käyttöoikeusomaisuuseriin IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti käsitellyt vuokrasopimukset toimitiloista ja leasing-autoista. Tilikauden liiketoiminnan muut kulut pienenevät oikaisujen johdosta. S-Pankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia, eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 Yhdysvaltain dollarin suuruisia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi. Niiden perusteella ei kirjata myöskään vuokrasopimusvelkaa. S-Pankki kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

c) Verosaamiset ja -velat

IAS 12 Tuloverot -standardi aiheutti muutoksia konsernin tuloveroihin. Kirjaukset koskevat laskennallisia veroja ja johtuvat pääasiallisesti IFRS-oikaisujen vaikutuksista.

d) Varaukset

Taseen erään Varaukset on kirjattu IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardin mukainen vapaaehtoinen etuus pohjainen lisäeläkejärjestely.

e) Muut velat

Muihin velkoihin sisältyvät IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisesti toimitilaja leasingauto-vuokrasopimusten vuokrasopimusvelat. IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardin mukaisesti palkkiotuotot kirjataan ajan kulumisen perusteella sopimuskaudelle ja tästä johtuva oikaisu palkkiotuottojen jaksotuksessa on kirjattu velaksi muihin velkoihin.

f) Kertyneet voittovarot

IFRS-standardien käyttöönotto vaikutti S-Pankki-konsernissa kertyneisiin voittovaroihin seuraavasti:

(t€)	1.1.2018	30.6.2018	31.12.2018
Kertyneet voittovarot FAS:n mukaan	71 484	75 163	78 094
IFRS-oikaisut:			
Aineettomat hyödykkeet (a)	805	4 144	6 941
Versaamiset (c)	110	322	-231
Varaukset (d)	-367	-367	-264
Verovelat (c)	2 669	2 833	2 908
Muut velat (e)	-1 061	-1 241	-1 737
IFRS 16:n vaikutukset voittovaroihin (b)	0	-4	-7
Kertyneet voittovarot IFRS:n mukaan	73 638	80 849	85 703

TASEEN TÄSMÄYTYSLASKELMAT

KONSERNIN TASE (t€)	Viite	FAS 1.1.2018	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS 1.1.2018		Viite	FAS 1.1.2018	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS 1.1.2018
Varat					Velat				
Käteiset varat		493 015		493 015	Velat luottolaitoksille		10 109		10 109
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		860 478		860 478	Velat asiakkaille		5 047 522		5 047 522
Saamiset luottolaitoksilta		25 737		25 737	Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50 000		50 000
Saamiset asiakkailta		3 716 859		3 716 859	Johdannaissopimukset		6 260		6 260
Saamistodistukset		464 280		464 280	Varaukset	d)	0	367	367
Johdannaissopimukset		999		999	Verovelat	c)	11 032	-2 669	8 363
Osakkeet ja osuudet		30 965		30 965	Siirtovelat ja saadut ennakot		19 512		19 512
Osuudet osakkuusyriyksissä		5		5	Muut velat	b), e)	113 286	6 314	119 601
Aineettomat hyödykkeet	a)	38 696	805	39 501	Velat yhteensä		5 257 722	4 013	5 261 735
Aineelliset hyödykkeet	b)	232	5 253	5 485	Oma pääoma				
Verosaamiset	c)	4 707	110	4 816	Osakepääoma		82 880		82 880
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		22 038	0	22 038	Rahastot		250 362		250 362
Muut varat		4 605	0	4 605	Kertyneet voittovarot		71 484	2 154	73 638
Varat yhteensä		5 662 617	6 168	5 668 785	Emoyhtiön omistajat	f)	404 726	2 154	406 881
					Määräysvallattomat omistajat		169		169
					Oma pääoma yhteensä		404 895	2 154	407 049
					Velat ja oma pääoma yhteensä		5 662 617	6 168	5 668 785

YHTEENVETO		TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA			PUOLIVUOSIKATSAUS		LIITTEET		
KONSERNIN TASE (t€)	Viite	FAS 30.6.2018	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS 30.6.2018		Viite	FAS 30.6.2018	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS 30.6.2018
Varat					Velat				
Käteiset varat		183 988		183 988	Velat luottolaitoksille		489		489
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		923 378		923 378	Velat asiakkaille		5 271 422		5 271 422
Saamiset luottolaitoksilta		20 761		20 761	Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		50 000		50 000
Saamiset asiakkailta		3 916 774		3 916 774	Johdannaissopimukset		8 909		8 909
Saamistodistukset		683 640		683 640	Varaukset	d)	0	367	367
Johdannaissopimukset		659		659	Verovelat	c)	9 078	-2 833	6 245
Osakkeet ja osuudet		27 723		27 723	Siirtovelat ja saadut ennakot		20 443		20 443
Osuudet osakkuusyrietyksissä		9		9	Muut velat	b), e)	64 192	5 499	69 691
Aineettomat hyödykkeet	a)	38 185	4 144	42 329	Velat yhteensä		5 424 533	3 033	5 427 566
Aineelliset hyödykkeet	b)	168	4 253	4 421	Oma pääoma				
Versaamiset*	c)	1 495	322	1 817	Osakepääoma		82 880		82 880
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		29 020		29 020	Rahastot		249 486		249 486
Muut varat		6 407		6 407	Kertyneet voittovarot*		75 163	5 686	80 849
Varat yhteensä		5 832 206	8 719	5 840 925	Emoyhtiön omistajat	f)	407 530	5 686	413 216
					Määräysvallattomat omistajat		143		143
					Oma pääoma yhteensä		407 673	5 686	413 359
					Velat ja oma pääoma yhteensä		5 832 206	8 719	5 840 925

*Laskennallisia veroja on oikaistu puolivuosisikatsauksen 30.6.2018 julkistamisen jälkeen 71,5 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty laskennallisten verosaamisten ja kertyneiden voittovarojen välillä.

YHTEENVETO

TOIMINTA KATSAUSKAUDELLE

PUOLIVUOSIKATSAUS

LIITTEET

KONSERNIN TASE (t€)	Viite	FAS	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS	Viite	FAS	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS
		31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018		31.12.2018	31.12.2018	31.12.2018
Varat								
Käteiset varat		468 436		468 436				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		1 002 523		1 002 523				
Saamiset luottolaitoksilta		27 838		27 838				
Saamiset asiakkailta		4 187 001		4 187 001				
Saamistodistukset		665 438		665 438				
Johdannaissopimukset		649		649				
Osakkeet ja osuudet		25 209		25 209				
Osuudet osakkuusyrityksissä		9		9				
Aineettomat hyödykkeet	a)	38 337	6 941	45 278				
Aineelliset hyödykkeet	b)	138	5 803	5 941				
Verosaamiset*	c)	2 480	-231	2 249				
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		23 657		23 657				
Muut varat		7 102		7 102				
Varat yhteensä		6 448 817	12 513	6 461 330				
Velat								
Velat luottolaitoksille						302		302
Velat asiakkaille						5 883 806		5 883 806
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla						50 000		50 000
Johdannaissopimukset						13 103		13 103
Varaukset	d)					0	264	264
Verovelat	c)					10 397	-2 907	7 489
Siirtovelat ja saadut ennakot						17 461		17 461
Muut velat	b), e)					31 706	7 547	39 253
Velat yhteensä						6 006 774	4 904	6 011 678
Oma pääoma								
Osakepääoma						82 880		82 880
Rahastot						280 828		280 828
Kertyneet voittovarot*						78 094	7 609	85 703
Emoyhtiön omistajat					f)	441 802	7 609	449 411
Määräysvallattomat omistajat						240		240
Oma pääoma yhteensä						442 043	7 609	449 651
Velat ja oma pääoma yhteensä						6 448 817	12 513	6 461 330

*Laskennallisia veroja on oikaistu puolivuositarkastuksen 30.6.2018 julkistamisen jälkeen 71,5 tuhannella eurolla. Oikaisu on tehty laskennallisten verosaamisten ja kertyneiden voittovarojen välillä.

LAAJAN TULOKSEN TÄSMÄYTYSLASKELMAT

KONSERNIN TULOSLASKELMA (t€)	Viite	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset		IFRS 1.1.–31.12.2018		Viite	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset		IFRS 1.1.–31.12.2018
		FAS 1.1.–31.12.2018					FAS 1.1.–31.12.2018		
Korkotuotot		81 106		81 106	Saamisten arvonalentumiset	-8 948	0	-8 948	
Korkokulut	b)	-7 142	-19	-7 162	Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-16	0	-16	
Korkokate		73 964	-19	73 945					
Palkkiotuotot	e)	103 790	-676	103 115	Liikevoitto (-tappio)	11 601	5 530	17 131	
Palkkiokulut		-42 754		-42 754					
Nettopalkkiotuotot		61 036	-676	60 361	Tuloverot	-4 720	0	-4 720	
Sijoitustoiminnan nettotuotot		3 878		3 878	Tilikauden voitto (-tappio)	6 881	5 530	12 411	
Liiketoiminnan muut tuotot		14 813		14 813	Josta:				
Tuotot yhteensä		153 692	-695	152 997	Emoyhtiön omistajille	6 682	5 530	12 212	
Henkilöstökulut	a)	-49 541	2 216	-47 325	Määräysvallattomille omistajille	199		199	
Muut hallintokulut		-64 988		-64 988	Yhteensä	6 881	5 530	12 411	
Poistot ja arvonalentumiset	a), b)	-12 737	1 626	4 816					
Liiketoiminnan muut kulut	b)	-5 862	2 384	-3 478					
Kulut yhteensä		-133 128	6 225	-126 902					

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (t€)	Viite	IFRS 1.1.–31.12.2018
Tilikauden voitto (-tappio)		12 411
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulostaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät	d)	26
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulostaikutteisiksi		
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		-13 413
Verovaikutus		3 883
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		-9 504
Laaja tulos yhteensä		2 906
Josta:		
Emoyhtiön omistajille		2 708
Määräysvallattomille omistajille		199
Laaja tulos yhteensä		2 906

YHTEENVETO		TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA			PUOLIVUOSIKATSAUS			LIITTEET		
KONSERNIN TULOSLASKELMA (t€)	Viite	FAS 1.1.–30.6.2018	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS 1.1.–30.6.2018		Viite	FAS 1.1.–30.6.2018	Kirjaamis- ja arvostus- muutokset	IFRS 1.1.–30.6.2018	
Korkotuotot		39 913		39 913	Saamisten arvonalentumiset		-2 863	0	-2 863	
Korkokulut	b)	-3 659	-10	-3 669	Osuus osakkuusyritysten tuloksista		-16	0	-16	
Korkokate		36 254	-10	36 244						
Palkkiotuotot	e)	51 419	-179	51 240	Liikevoitto (-tappio)		6 132	3 155	9 288	
Palkkiokulut		-20 931		-20 931						
Nettopalkkiotuotot		30 488	-179	30 309	Tuloverot		-2 280	0	-2 280	
Sijoitustoiminnan nettotuotot		1 328		1 328	Tilikauden voitto (-tappio)		3 853	3 155	7 008	
Liiketoiminnan muut tuotot		6 632		6 632	Josta:					
Tuotot yhteensä		74 702	0	74 513	Emoyhtiön omistajille		3 751	3 155	6 906	
Henkilöstökulut	a)	-23 128	896	-22 232	Määräysvallattomille omistajille		101		101	
Muut hallintokulut		-33 546		-33 546	Yhteensä		3 853	3 155	7 008	
Poistot ja arvonalentumiset	a), b)	-6 253	1 303	-4 950						
Liiketoiminnan muut kulut	b)	-2 762	1 145	-1 617						
Kulut yhteensä		-63 522	1 176	-62 346						

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (t€)	Viite	IFRS 1.1.–30.6.2018
Tilikauden voitto (-tappio)		7 008
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Voitot ja tappiot rahoitusvaroista, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		-2 561
Verovaikutus		1 685
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen		-876
Laaja tulos yhteensä		6 132
Josta:		
Emoyhtiön omistajille		6 030
Määräysvallattomille omistajille		101
Laaja tulos yhteensä		6 132

VAIKUTUKSET RAHAVIRTUALASKELMAAN

S-Pankki on aiemmin laatinut rahoituslaskelman FAS-tilinpäätösnormiston mukaisesti. Rahavirtalaskelmaa koskevat IFRS-siirtymän vaikutukset koostuvat muun muassa seuraavista: rahavarojen käsitteen muutos sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden aktivointi.

PUOLIVUOSIKATSAUKSEN LIITTEET

LIITETIETO 1: PERUSTIEDOT

S-Pankki-konsernin muodostavat S-Pankki Oy ja sen tytäryhtiöt. S-Pankki on talletuspankki, joka harjoittaa luottolaitostoimintaa annetun lain (8.8.2014/610) mukaista luottolaitostoimintaa. Pankki harjoittaa lain 5:n luvun 1 §:ssä tarkoitettua liiketoimintaa sekä siihen liittyvää toimintaa ja se tarjoaa sijoituspalvelulain (14.12.2012/747) 1 luvun 15 §:n mukaisia sijoituspalveluja. Pankki hoitaa emoyhtiönä konserniin kuuluvien yhtiöiden keskitetysti hoidettavat tehtävät, kuten konsernihallinnon, ohjauksen ja valvonnan.

S-Pankin pääkonttori sijaitsee osoitteessa Fleminginkatu 34, 00510 Helsinki.

LIITETIETO 2: LAATIMISPERIAATTEET

PUOLIVUOSIKATSAUKSEN LAATIMISPERIAATTEET

S-Pankki-konserni siirtyi noudattamaan kansainvälisiä IFRS-standardeja 1.1.2019 lähtien. Puolivuositarkastus 1.1.–30.6.2019 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Vertailutiedot on muutettu IFRS-periaatteiden mukaisiksi. Siirtymä on kuvattu edellä kohdassa IFRS-raportointiin siirtyminen. IFRS-siirtymän yhteydessä käyttöön otetut muutokset laatimisperiaatteissa on kuvattu jäljempänä.

Puolivuositarkastuksessa taulukoiden luvut esitetään tuhansina euroina, ellei muuta ole mainittu. Luvut esitetään pääsääntöisesti pyöristettyinä ja ilman desimaaleja, joten yksittäisistä euromääristä lasketut summat voivat poiketa esitetystä loppusummasta. Tuloslaskelma- ja tasekaava perustuvat Finanssivalvonnan rahoitussektoria koskeviin määräyksiin. Puolivuositarkastus on tilintarkastamaton.

IFRS 9 RAHOITUSINSTRUMENTIT

S-Pankki alkoi soveltaa IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia Finanssivalvonnan

määräysten mukaisesti 1.1.2018. Rahoitusinstrumentteja koskevat laatimisperiaatteet on kuvattu vuoden 2018 tilinpäätöksessä (Konsernin liitetieto 1).

IFRS 15 MYYNTITUOTOT ASIAKASSOPIMUKSISTA

Siirtymähetkellä 1.1.2018 aiempina vuosina jo tuloutettuja palkkiotuottoja määrältään noin miljoona euroa kirjattiin velkoihin, koska sopimukset tuloutetaan IFRS 15:n mukaisesti ajan kuluessa sopimuksen voimassaoloaikana. Vuoden 2018 alusta lähtien kaikki IFRS 15:n mukaiset tuotot on kirjattu sen mukaisesti, milloin määräysvalta suoritevelvoitteisiin on siirtynyt asiakkaalle. Palkkiot voidaan tulouttaa palvelun luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohdana.

IFRS 16 VUOKRASOPIMUKSET

Siirtymähetkellä 1.1.2018 vuokrasopimusvelaksi kirjattiin vuokrasopimusten jäljellä olevat vuokramaksut diskontattuna nykyarvoon. Vuokrasopimusvelat kirjattiin taseen erään Muut velat. Diskonttokorkona käytettiin siirtymähetken lisäluoton korkoa tai vuokrasopi-

muksen sisäistä korkoa, mikäli sellainen oli saatavilla. Vuokrasopimusvelkaa vastaava määrä kirjattiin käyttöomaisuusoikeuseräksi taseen erään Aineelliset hyödykkeet. IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus 1.1.2018 avaavan taseen varoihin ja velkoihin oli 5,3 miljoonaa euroa, mikä aiheutui pääasiassa toimitiloista sekä leasingautoista.

IFRS 16:n mukaan sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajaksi vastiketta vastaan. S-Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohdasta ja sopimuksen ehtojen muuttuessa, sisältykö sopimukseen vuokrasopimus. Määräysvaltaa arvioidaan seuraavilla perusteilla: sopimuksella on identifioitu itsenäinen omaisuuserä, jonka käytöstä aiheutuva taloudellinen hyöty saadaan olennaisilta osin sekä voidaan ohjata omaisuuserän käyttötarkoituksesta. Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrista, jotka riippuvat indekseistä. Vuokrasopimusvelan määrä arvioidaan

uudelleen, mikäli tulevat vuokramaksut muuttuvat perustuen indeksi- tai hinnanmuutokseen tai esimerkiksi vuokratuotteen pidentymisen johdosta. Mikäli vuokrasopimusvelan määrää oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksessa määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, päättymisajankohta arvioidaan vuokrasopimuskohtaisesti.

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. S-Pankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia, eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 Yhdysvaltain dollarin suuruisia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi. Niiden perusteella ei kirjata myöskään vuokrasopimusvelkaa. S-Pankki kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana. Taseeseen käyttöoikeusomaisuudeksi ja vuokrasopimusvelaksi merkityistä eristä kirjataan tuloslaskelmaan poistot ja korkokulut sekä perutaan tuloslaskelmaan kirjatut vuokratulot. IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardilla ei ole olennaista vaikutusta S-Pankki-konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

IAS 12 TULOVEROT

IFRS-siirtymän vaikutukset veroeriin S-Pankki-konsernissa ovat vähäiset. Muutokset ovat

käytännössä IFRS-oikaisujen väliaikaisista eroista kirjattavia laskennallisia veroja.

IAS 19 TYÖSUHDE-ETUUKSET

S-Pankki-konsernilla on sekä maksu- että etuus pohjaisia eläkejärjestelyitä. Konsernin merkittävin eläkejärjestely on TyEL, joka käsitellään maksuperusteisena eläkejärjestelyinä. Etuus pohjaisena käsitellään vapaaehtoinen eläkejärjestely, jonka merkitys on vähäinen. Järjestely kirjataan vakuutusmatemaattisin perustein.

IAS 24 LÄHIPIIRI

S-Pankin lähipiiri käsittää johtoon kuuluvat avainhenkilöt, näiden läheiset perheenjäsenet sekä lähipiiriin kuuluvat yhteisöt. Johdon avainhenkilöitä ovat S-Pankin hallituksen jäsenet ja varajäsenet, S-Pankin toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja sekä johtoryhmän jäsenet. Lähipiiriin kuuluvia yhteisöjä ovat S-Pankin tytär- ja osakkuusyrietykset, S-Pankista 37,5 prosenttia omistava SOK sekä SOK-yhtymän tytär-, yhteis- ja osakkuusyrietykset. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat yhtiöt, joissa lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta.

IAS 36 OMAISUUSERIEN ARVON ALENTUMINEN

IFRS:n mukaan liikearvoista ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvot kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernissa liikearvo kohdistuu tällä hetkellä Varallisuudenhoito-liiketoiminta-segmenttiin. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuus-

erän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskontauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä käytetyt arvot muuttuvat. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi poistoilla vähennettynä, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Konserni on testannut liikearvot 1.1.2018 ja 31.12.2018 tilanteista. Tarvetta arvonalentumiskirjauksille ei todettu.

Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet, pääasiassa IT-projektit, arvioidaan vuosittain budjetointiprosessin yhteydessä. Tämän jälkeen kirjataan mahdolliset arvonalentumiset.

IAS 38 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

IAS 38 -standardi edellyttää aineettomien hyödykkeiden tuottamiseen olennaisesti vaikuttaneiden henkilöstömenojen aktivoimista hankintameno. Tällaisia hyödykkeitä ovat esimerkiksi useimmat IT-projektit. Aktivoimisen edellytyksenä on, että investoinnista syntyy yksilöitävissä oleva aineeton hyödyke, kuten IT-järjestelmä tai sen uusi osa, ja että siihen liittyvä projekti on jaettavissa selkeästi tutkimus- ja kehitysvaiheisiin. Lisäksi aineettoman hyödykkeen hankintameno on pystyttävä määrittämään luotettavasti ja on voitava osoittaa, että se tulee tuottamaan taloudellista hyötyä.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS 9 -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu sisäisiin malleihin, joihin sisältyy oletettavia luottoriskin muutoksesta. Lisäksi huomioidaan tulevaisuuteen suuntautuva informaatio makrotaloudellisen mallin avulla.

Liikearvon arvonalentumistestaukseen sisältyy johdon arvioita liiketoiminnan tulevasta kehityksestä.

Vuokrasopimusten kirjaamisessa IFRS 16 -standardin mukaisesti on käytetty harkintaa arvioitaessa toimitilojen vuokrasopimusten päättymisajankohtia sekä IFRS 16 -standardin sisältämien helpotusten käyttämistä.

LIITETIETO 3: KORKOKATE

	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Korkotuotot		
Saamiset luottolaitoksilta	-141	-157
Saamiset asiakkailta	38 313	35 267
Saamistodistukset	4 067	4 679
Johdannaissopimukset	73	124
Yhteensä	42 312	39 913
Korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatuista rahoitusvaroista	645	778
Korkokulut		
Velat luottolaitoksille	-179	-193
Velat asiakkaille	-2 393	-1 933
Johdannaissopimukset	-1 082	-1 078
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-388	-428
Muut korkokulut	-30	-36
Yhteensä	-4 072	-3 669
Korkokate	38 240	36 244

LIITETIETO 4: NETTOPALKKIOTUOTOT

	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	12 684	11 588
Ottolainauksesta	1 567	1 626
Maksuliikenteestä	5 244	4 193
Rahastoista	26 276	26 756
Omaisuidenhoidosta	1 545	786
Lainopillisista tehtävistä	135	149
Arvopaperinvälityksestä	1 313	2 589
Vakuutusten välityksestä	484	267
Takausten myöntämisestä	47	56
Muusta toiminnasta	803	632
Muut kuin IFRS 15:n mukaiset palkkiot	3 203	2 599
Yhteensä	53 301	51 240
Palkkiokulut		
Maksetuista toimitusmaksuista	-27	-20
Muusta	-21 241	-20 911
Yhteensä	-21 268	-20 931
Nettopalkkiotuotot	32 033	30 309

LIITETIETO 5: SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

	1.1.–30.6.2019	1.1.–30.6.2018
Nettotuotot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	2 553	1 144
Nettotuotot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	304	629
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-29	-46
Suojauslaskennan nettotulos	236	-399
Sijoitustoiminnan nettotuotot	3 064	1 328

LIITETIETO 6: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN RYHMÄT

RAHOITUSVAROJEN RYHMÄT 30.6.2019	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat				Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon arvostettava	Suojaavat johdannaiset	
Käteiset varat	215 045				215 045
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		951 014			951 014
Saamiset luottolaitoksilta	27 131				27 131
Saamiset asiakkailta	4 483 450				4 483 450
Saamistodistukset		233 297	363 684		596 981
Johdannaissopimukset				400	400
Osakkeet ja osuudet		529	26 055		26 585
Yhteensä	4 725 626	1 184 840	389 740	400	6 300 609

RAHOITUSVAROJEN RYHMÄT 31.12.2018	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat		Yhteensä
			Käypään arvoon arvostettava	Suojaavat johdannaiset	
Käteiset varat	468 436				468 436
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		1 002 523			1 002 523
Saamiset luottolaitoksilta	27 838				27 838
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 187 001				4 187 001
Saamistodistukset		242 674	422 764		665 438
Johdannaissopimukset				649	649
Osakkeet ja osuudet		469	24 740		25 209
Yhteensä	4 683 275	1 246 135	472 244	649	6 402 303

RAHOITUSVELKOJEN RYHMÄT 30.6.2019	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat		Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Suojaavat johdannaiset	
Velat luottolaitoksille	1		1
Velat asiakkaille	5 798 872		5 798 872
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50 000		50 000
Johdannaissopimukset		20 905	20 905
Vuokrasopimusvelat	4 585		4 585
Yhteensä	5 853 457	20 905	5 874 361

RAHOITUSVELKOJEN RYHMÄT 31.12.2018	Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti arvostettavat		Yhteensä
	Jaksotettu hankintameno	Suojaavat johdannaiset	
Velat luottolaitoksille	302		302
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	5 883 806		5 883 806
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50 000		50 000
Johdannaissopimukset		13 103	13 103
Vuokrasopimusvelat	5 810		5 810
Yhteensä	5 939 918	13 103	5 953 021

LIITETIETO 7: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT JA KIRJANPITOARVOT

	30.6.2019		31.12.2018	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	215 045	215 045	468 436	468 436
Saamiset luottolaitoksilta	27 131	27 125	27 838	27 835
Saamiset asiakkailta	4 483 450	4 805 394	4 187 001	4 512 474
Saamistodistukset	1 547 995	1 551 795	1 667 961	1 674 098
Johdannaissopimukset	400	400	649	649
Osakkeet ja osuudet	26 585	26 585	25 209	25 139
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	1	1	302	302
Velat asiakkaille	5 798 872	5 796 287	5 883 806	5 899 189
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0	0	0	0
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	50 000	50 401	50 000	50 245
Johdannaissopimukset	20 905	20 905	13 103	13 103
Vuokrasopimusvelat	4 585	4 585	5 810	5 810

Käypään arvoon arvostamisen periaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen 2018 laa-
timisperiaatteissa.

S-Pankki-konsernissa sovelletaan rahoitusva-
rojen ja -velkojen taseeseen merkitsemisessä
selvityspäivän mukaista käytäntöä pois lukien
käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
rahoitusvarat ja -velat. Käypään arvoon
tulosvaikutteisesti kirjattavissa rahoitus-
varoissa ja -veloissa sovelletaan taseeseen

merkitsemisessä kaupankäyntipäivän
mukaista käytäntöä. Kun rahoitusvaroihin tai
-velkoihin kuuluva erä merkitään ensim-
mäistä kertaa kirjanpitoon, käytetään käypää
arvoa, joka sisältää transaktiomenot.

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäi-
sen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon
tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroi-
hin tai -velkoihin, käypään arvoon muiden
laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin

rahoitusvaroihin tai -velkoihin tai jaksotet-
tuun hankintamenuun kirjattaviin rahoitus-
varoihin tai -velkoihin. Rahoitusvarat ja -velat
arvostetaan niiden luokittelun mukaisesti
käypään arvoon tai jaksotettuun hankintame-
nuun efektiivisen koron menetelmää käyt-
täen.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritel-
lään aktiivisilla markkinoilla noteerattujen
hintojen perusteella tai käyttäen markkinoilla

yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä.
Sijoitustodistusten, yritystodistusten tai joh-
dannaisoppimusten (pois lukien futuurit) käy-
vät arvot määritellään diskonttaamalla tulevat
kassavirrat nykyhetkeen käyttäen tilinpäätös-
päivän markkinakorkoja. Joukkovelkakirjalai-
nat, sijoitusrahasto-osuudet ja futuurit arvos-
tetaan markkinahinnoilla. Käypään arvoon
arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan käyt-
täen ostokurssia ja rahoitusvelat käyttäen
myyntikursseja.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN RYHMITTELY ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

VAROJEN KÄYVÄT ARVOT 30.6.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat				
Käteiset varat	0	215 045	0	215 045
Saamiset luottolaitoksilta	0	27 125	0	27 125
Saamiset asiakkailta	0	4 805 394	0	4 805 394
Yhteensä	0	5 047 564	0	5 047 564
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	8 246	17 809	0	26 055
Saamistodistukset	0	363 684	0	363 684
Johdannaiset	0	400	0	400
Yhteensä	8 246	381 893	0	390 140
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	931 011	22 160	0	953 171
Saamistodistukset	234 940	0	0	234 940
Osakkeet ja osuudet	0	103	427	530
Yhteensä	1 165 951	22 262	427	1 188 641
Varojen käyvät arvot yhteensä	1 174 197	5 451 719	427	6 626 344

YHTEENVETO	TOIMINTA KATSAUSKAUDELLA		PUOLIVUOSIKATSAUS		LIITTEET
VAROJEN KÄYVÄT ARVOT 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvarat					
Käteiset varat	0	468 436	0	468 436	
Saamiset luottolaitoksilta	0	27 835	0	27 835	
Saamiset asiakkailta	0	4 512 474	0	4 512 474	
Yhteensä	0	5 008 745	0	5 008 745	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat					
Osakkeet ja osuudet	5 637	19 104	0	24 741	
Saamistodistukset	0	422 764	0	422 764	
Johdannaiset	0	649	0	649	
Yhteensä	5 637	441 868	0	447 505	
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	1 000 881	0	0	1 000 881	
Saamistodistukset	172 545	77 907	0	250 453	
Osakkeet ja osuudet	0	103	365	467	
Yhteensä	1 173 427	78 010	365	1 251 801	
Varojen käyvät arvot yhteensä	1 179 064	5 528 623	365	6 708 052	
VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT 30.6.2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	
Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat rahoitusvelat					
Velat luottolaitoksille	0	1	0	1	
Velat asiakkaille	0	5 796 287	0	5 796 287	
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	50 401	0	50 401	
Vuokrasopimusvelat	0	0	4 585	4 585	
Yhteensä	0	5 846 689	4 585	5 851 274	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat					
Johdannaiset	0	20 905	0	20 905	
Yhteensä	0	20 905	0	20 905	

VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT 31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	0	302	0	302
Velat asiakkaille	0	5 899 189	0	5 899 189
Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	50 245	0	50 245
Vuokrasopimusvelat	0	0	5 810	5 810
Yhteensä	0	5 949 736	5 810	5 955 546
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvelat				
Johdannaiset	0	13 103	0	13 103
Yhteensä	0	13 103	0	13 103

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat luokitellaan kolmeen luokkaan käyvän arvon määrittämisen mukaan. Tason 1 käyvät arvot määritetään käyttämällä toimivilla markkinoilla täysin samanlaisista rahoitusvaroista ja -veloista noteerattuja oikaisemattomia hintoja. Tason 2 käyvät arvot määritetään yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joiden syöttötiedot perustuvat merkittävilta osin todennettaviin markkinahintoihin. Tason 3 markkinahinnat perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, vaan merkittävilta osin johdon arvioihin.

SIIRROT TASOJEN 1 JA 2 VÄLILLÄ

Katsauskauden aikana ei ole tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne instrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-todennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustavilla arvostusmenetelmillä.

Muutokset tasolla 3

	Osakkeet ja osuudet
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	365
Ostot	22
Liiketoiminnan yhdistämisessä saadut osakkeet ja osuudet	41
Kirjanpitoarvo 30.6.2019	427

LIITETIETO 8: RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN MATORITEETTIJAKAUMA

30.6.2019	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	215 045					215 045
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	5 009	104 817	810 763	30 425	0	951 014
Saamiset luottolaitoksilta	27 131	0	0	0	0	27 131
Saamiset asiakkailta	205 225	452 018	1 258 595	952 143	1 615 469	4 483 450
Saamistodistukset	318 283	57 929	211 756	9 012	0	596 981
Johdannaissopimukset	0	400	0	0	0	400
Rahoitusvarat yhteensä	770 693	615 164	2 281 114	991 580	1 615 469	6 274 022
Velat luottolaitoksille	1	0	0	0	0	1
Velat asiakkaille	5 779 509	15 958	3 405	0	0	5 798 872
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	0	30 400	19 600	0	50 000
Johdannaissopimukset	1	604	18 295	2 004	0	20 905
Vuokrasopimusvelat	1	812	3 772	0	0	4 585
Rahoitusvelat yhteensä	5 779 512	17 373	55 872	21 604	0	5 874 361
31.12.2018	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	468 436					468 436
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	69 161	71 159	777 951	84 251	0	1 002 523
Saamiset luottolaitoksilta	27 838	0	0	0	0	27 838
Saamiset asiakkailta	179 852	421 948	1 269 697	872 647	1 442 856	4 187 001
Saamistodistukset	307 721	164 275	176 329	17 113	0	665 438
Johdannaissopimukset	160	89	400	0	0	649
Rahoitusvarat yhteensä	1 053 169	657 471	2 224 378	974 011	1 442 856	6 351 885
Velat luottolaitoksille	302	0	0	0	0	302
Velat asiakkaille	5 879 546	847	3 413	0	0	5 883 806
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	0	25 200	24 800	0	50 000
Johdannaissopimukset	0	503	10 506	2 093	0	13 103
Vuokrasopimusvelat	2	1 604	4 204	0	0	5 810
Rahoitusvelat yhteensä	5 879 848	1 350	39 119	26 893	0	5 947 211

LIITETIETO 9: RAHOITUSVARAT JA -VELAT KORKOSIDONNAISUUDEN MUKAAN

30.6.2019	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	215 045					215 045
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	120 686	66 359	733 545	30 425	0	951 014
Saamiset luottolaitoksilta	27 131	0	0	0	0	27 131
Saamiset asiakkailta	2 021 993	2 367 922	87 798	5 737	0	4 483 450
Saamistodistukset	333 416	57 929	196 624	9 012	0	596 981
Johdannaissopimukset	400	0	0	0	0	400
Rahoitusvarat yhteensä	2 718 670	2 492 210	1 017 967	45 174	0	6 274 022
Velat luottolaitoksille	1	0	0	0	0	1
Velat asiakkaille	5 779 600	15 867	3 405	0	0	5 798 872
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	26 000	24 000	0	0	0	50 000
Johdannaissopimukset	6 348	9 875	4 682	0	0	20 905
Vuokrasopimusvelat	0	0	4 585	0	0	4 585
Rahoitusvelat yhteensä	5 811 949	49 741	12 671	0	0	5 874 361
31.12.2018	0–3 kk	3–12 kk	1–5 v	5–10 v	Yli 10 v	Yhteensä
Käteiset varat	468 436					468 436
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	188 829	68 419	661 023	84 251	0	1 002 523
Saamiset luottolaitoksilta	27 838	0	0	0	0	27 838
Saamiset asiakkailta	1 760 630	2 348 491	59 843	17 694	343	4 187 001
Saamistodistukset	318 414	164 275	165 636	17 113	0	665 438
Johdannaissopimukset	649	0	0	0	0	649
Rahoitusvarat yhteensä	2 764 796	2 581 185	886 503	119 059	343	6 351 885
Velat luottolaitoksille	302	0	0	0	0	302
Velat asiakkaille	5 879 546	847	3 413	1	0	5 883 806
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0	50 000	0	0	0	50 000
Johdannaissopimukset	4 610	2 077	6 416	0	0	13 103
Vuokrasopimusvelat	0	0	5 810	0	0	5 810
Rahoitusvelat yhteensä	5 884 457	52 924	15 638	1	0	5 953 020

LIITETIETO 10: JOHDANNAISSOPIMUKSET

30.6.2019	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo	31.12.2018	Nimellisarvo	Positiivinen käypä arvo	Negatiivinen käypä arvo
Suojauslaskennassa olevat							
Korkojohdannaiset							
Koronvaihtosopimukset	751 200	95	-19 399		746 200	41	-11 264
Suojauslaskennassa olevien johdannaisvastuiden maturiteetit							
alle yksi vuosi	60 000				94 000		
1–5 vuotta	541 200				562 200		
yli viisi vuotta	150 000				90 000		
Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyt							
Korkojohdannaiset							
Optiosopimukset, ostetut	50 000	114	0		200 000	158	0
Optiosopimukset, asetetut	125 000	0	-1 042		150 000	0	-809
Koronvaihtosopimukset	10 000	0	-274		50 000	0	-464
Muiden kuin suojauslaskennassa olevien johdannaisvastuiden maturiteetit							
alle yksi vuosi	50 000				100 000		
1–5 vuotta	125 000				270 000		
yli viisi vuotta	10 000				30 000		

LIITETIETO 11: SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

S-Pankissa luottoriskiä syntyy henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuista, sijoitustoiminnasta (saamistodistukset) sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Taulukot 6–9 kuvaavat rahamääriä, jotka ovat alttiina luottoriskille ottamatta huomioon vakuuksia tai muita luoton laatua parantavia järjestelyjä. Taulukoissa tiedot ovat jaoteltuna luottoriskiluokitusluokkiin. Luottoluokassa 1 maksukyvyttömyyden todennäköisyys on pienin ja luokassa 7 suurin.

Henkilöasiakkaiden luotot muodostavat suurimman altistuman luottoriskille odotettavissa olevien luottotappioiden muodossa. Henkilöasiakkaiden vastuisiin lukeutuvat muun muassa asunto- ja kulutuslainat, joista jälkimmäiset vakuudettomina luottotuotteina synnyttävät suhteessa suuremman määrän luottoriskiä. Yritysasiakkaiden vastuut painottuvat suuriin yrityksiin, joilla on hyvä luottoluokitus. Kyseisillä lainoilla rahoitetaan enimmäkseen uusien asunto-osakeyhtiöiden rakentamista. Kiinteistövakuudellisina lainoina nämä ovat vähemmän riskisiä, mikä pienentää myös odotettavissa olevien luottotappioiden määrää.

Katsauskauden lopussa odotettavissa olevien luottotappioiden määrä (ECL = Expected Credit Loss) oli yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (14,5 miljoonaa euroa). Odotettavissa olevat luottotappiot ovat kasvaneet katsauskaudella melko tasaisessa suhteessa luottoriskivastuiden lisääntymisen kanssa. Odotettavissa olevat luottotappiot ovat S-Pankin hallituksen määrittämän riskinottohalukkuuden puitteissa.

Taulukko 6: Altistuminen luottoriskille (henkilöasiakkaat)

HENKILÖASIAKKAIDEN LUOTONANTO 30.6.2019 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	2 532 818	240 059	0	2 772 878
Luokka 2	199 798	29 522	0	229 320
Luokka 3	168 944	32 092	0	201 036
Luokka 4	69 502	23 178	0	92 680
Luokka 5	188 377	32 582	0	220 958
Luokka 6	80 919	33 655	0	114 574
Luokka 7	832	71 520	0	72 352
Maksukyvyttö	0	0	20 087	20 087
Bruttokirjanpitoarvo	3 241 191	462 608	20 087	3 723 886
ECL-varaus	-1 312	-8 575	-2 527	-12 414
Nettokirjanpitoarvo	3 239 880	454 033	17 560	3 711 472

HENKILÖASIAKKAIDEN LUOTONANTO 31.12.2018 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	2 309 352	231 177	0	2 540 528
Luokka 2	182 340	26 119	0	208 459
Luokka 3	155 454	28 617	0	184 071
Luokka 4	63 499	23 599	0	87 097
Luokka 5	181 764	26 872	0	208 636
Luokka 6	73 140	28 041	0	101 181
Luokka 7	593	67 314	0	67 907
Maksukyvyttö	0	0	19 113	19 113
Bruttokirjanpitoarvo	2 966 141	431 739	19 113	3 416 993
ECL-varaus	-1 274	-8 108	-2 595	-11 977
Nettokirjanpitoarvo	2 964 868	423 630	16 519	3 405 017

Taulukko 7: Altistuminen luottoriskille (yritysasiakkaat)

YRITYSASIAKKAIDEN LUOTONANTO 30.6.2019 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	323 074	10 022	0	333 095
Luokka 2	142 829	1 948	0	144 777
Luokka 3	142 923	253	0	143 175
Luokka 4	36 266	942	0	37 207
Luokka 5	69 149	1 759	0	70 907
Luokka 6	44 173	10 274	0	54 448
Luokka 7	0	0	0	0
Maksukyvytön	0	0	7	7
Bruttokirjanpitoarvo	758 413	25 197	7	783 618
ECL-varaus	-666	-9	0	-675
Nettokirjanpitoarvo	757 748	25 188	7	782 943

YRITYSASIAKKAIDEN LUOTONANTO 31.12.2018 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	310 445	10 835	0	321 280
Luokka 2	175 087	915	0	176 002
Luokka 3	104 459	69	0	104 528
Luokka 4	66 996	805	0	67 801
Luokka 5	64 648	1 197	0	65 845
Luokka 6	49 134	14 354	0	63 489
Luokka 7	0	0	0	0
Maksukyvytön	0	0	15	15
Bruttokirjanpitoarvo	770 770	28 176	15	798 960
ECL-varaus	-737	-96	-1	-834
Nettokirjanpitoarvo	770 033	28 079	14	798 127

Taulukko 8: Altistuminen luottoriskille (sijoitustoiminta)

SIJOITUSTOIMINTA 30.6.2019 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	637 462	0	0	637 462
Luokka 2	158 362	0	0	158 362
Luokka 3	249 874	0	0	249 874
Luokka 4	15 214	0	0	15 214
Luokka 5	120 020	0	0	120 020
Luokka 6	0	7 180	0	7 180
Luokka 7	0	0	0	0
Maksukyvytön	0	0	0	0
Yhteensä	1 180 931	7 180	0	1 188 111
ECL-varaus	-757	-676	0	-1 433

SIJOITUSTOIMINTA 31.12.2018 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	771 824	0	0	771 824
Luokka 2	93 600	0	0	93 600
Luokka 3	208 279	0	0	208 279
Luokka 4	16 586	0	0	16 586
Luokka 5	153 975	0	0	153 975
Luokka 6	7 085	0	0	7 085
Luokka 7	0	0	0	0
Maksukyvytön	0	0	0	0
Yhteensä	1 251 349	0	0	1 251 349
ECL-varaus	-927	0	0	-927

Taulukko 9: Altistuminen luottoriskille (taseen ulkopuoliset sitoumukset)

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUUMUKSET 30.6.2019 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	1 199 589	41 329	0	1 240 918
Luokka 2	105 740	12 672	0	118 412
Luokka 3	96 938	6 049	0	102 987
Luokka 4	46 936	3 307	0	50 242
Luokka 5	111 798	10 031	0	121 829
Luokka 6	38 328	1 111	0	39 439
Luokka 7	577	4 951	0	5 528
Maksukyvytön	0	0	186	186
Yhteensä	1 599 905	79 449	186	1 679 541
ECL-varaus	-185	-637	-11	-833

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUUMUKSET 31.12.2018 (t€)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Luokka 1	1 346 670	47 297	0	1 393 967
Luokka 2	100 138	13 708	0	113 846
Luokka 3	81 011	6 775	0	87 786
Luokka 4	38 525	11 206	0	49 732
Luokka 5	149 085	7 770	0	156 856
Luokka 6	21 342	1 437	0	22 778
Luokka 7	118	4 381	0	4 499
Maksukyvytön	0	0	159	159
Yhteensä	1 736 888	92 574	159	1 829 621
ECL-varaus	-200	-564	-8	-773

Taulukko 10 ja Taulukko 11 kuvaavat rahoitusinstrumenttiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden siirtymiä ja muutoksia katsauskaudella. Taulukoissa esitetään tappiota koskevan vähennyserän alku- ja loppusaldon välinen täsmätyslaskelma siten, että Taulukko 10 sisältää saamiset henkilö- ja yritysasiakkailta sekä taseen ulkopuoliset erät ja Taulukko 11 sijoitustoimintaan (saamistodistukset) liittyvät laskelmat.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) yhteismäärä kasvoi katsauskaudella 844,4 tuhatta euroa. Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset olivat tilikaudella yhteensä -295,5 tuhatta euroa. Kyseiseen erään vaikuttavat muun muassa muutokset makrotaloudellisen mallin ennusteisiin. Muilta osin tappiota koskeissa vähennyserissä tapahtuneet muutokset ja siirtymät ovat S-Pankin hallituksen määrittämän riskinottohalukkuuden puitteissa.

Taulukko 12 kuvaa saamisten arvonalentumisia katsauskaudella. Luotto- ja takaus-tappioiden poistettujen saamisten osuus on kasvanut katsauskaudella ollen kuitenkin S-Pankin hallituksen määrittämän riskinottohalukkuuden puitteissa. Luottokannan kokoon suhteutettuna luotto- ja arvonalentumistappiot ovat prosentuaalisesti alhaisella tasolla.

Taulukko 10: Odotettavissa olevien luottotappioiden täsmätyslaskelma (saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät)

SAAMISET ASIAKKAILTA JA TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT 2019 (t€)	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassaoloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassaoloajan ECL	Yhteensä
ECL 1.1.2019	2 210	8 769	2 603	13 583
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-194	3 305	0	3 111
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-12	0	408	396
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	136	-1 970	0	-1 834
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	-609	671	62
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	1	0	-53	-52
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	84	-249	-165
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-167	27	-110	-250
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	270	450	9	730
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-82	-772	-415	-1 268
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	-63	-327	-390
ECL:n nettomuutos	-48	452	-65	339
ECL 30.6.2019	2 163	9 221	2 538	13 922

Taulukko 11: Odotettavissa olevien luottotappioiden täsmäytyslaskelma (sijoitustoiminta)

SIJOITUSTOIMINTA 2019 (t€)	Vaihe 1 12 kk ECL	Vaihe 2 Koko voimassaoloajan ECL	Vaihe 3 Koko voimassaoloajan ECL	Yhteensä
ECL 1.1.2019	927	0	0	927
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-165	676	0	511
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0	0	0	0
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0	0	0	0
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-45	0	0	-45
Alkuperäisestä myöntämisestä ja hankinnasta johtuvat lisäykset	91	0	0	91
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-52	0	0	-52
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0	0	0	0
ECL:n nettomuutos	-171	676	0	505
ECL 30.6.2019	757	676	0	1 433

Taulukko 12: Odotettavissa olevat luottotappiot ja arvonalentumistappiot

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT JA ARVONALENTUMISTAPPIOT (t€)	1.6.-30.6.2019	1.6.-30.6.2018	1.1.-31.12.2018
Luotto- ja takaustappioiden poistetut saamiset	7 813	5 784	13 049
Palautukset poistetuista saamisista	-2 184	-2 309	-4 719
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista	339	-770	165
Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL) sijoitustoiminnasta	505	61	197
Yhteensä	6 474	2 766	8 691

LIITETIETO 12: ANNETUT VAKUUKSET

	Muut vakuudet	
	30.6.2019	31.12.2018
Omasta velasta annetut		
Velat luottolaitoksille	171 206	168 660
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	21 617	12 007
Omasta puolesta annetut yhteensä	192 823	180 667
Muusta syystä omasta puolesta annetut	125	261
Muiden puolesta annetut	31	31

LIITETIETO 13: TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset on käsitelty edellä (Liitetieto 11: Saamisten arvonalentumiset).

	30.6.2019	31.12.2018
Takaukset	18 986	23 768
Käyttämättömät luottojärjestelyt	167 461	176 803
Yhteensä	186 447	200 570

LIITETIETO 14: LÄHIPIIRI

Pankin lähipiirin muuttui IFRS-raportointiin siirtymisen myötä IAS 24 -standardin mukaiseksi. Tarkempi kuvaus S-Pankin lähipiiristä on esitetty liitetiedossa 2.

Lähipiirille myönnettyissä lainoissa noudatetaan normaaleja asiakasehtoja.

Lähipiirissä tapahtuneilla muutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta lähipiiriliiketoimien määrään.

5. päivä elokuuta 2019

S-Pankki Oy:n hallitus

S=Pankki

S-PANKKI.FI
